

tel. 89 646-22-01, fax. 89 642-97-71 e-mail: mops@mops.ostroda.pl www: <http://mops.ostroda.pl>

S P R A W O Z D A N I E

---

z działalności

**MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ**

w Ostródzie
za rok 2011

kwiecień 2012 r.

SPIS TREŚCI

1.	Organizacja działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	3
1.1.	Podstawy prawne działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	3
1.2.	Struktura organizacyjna i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	4
1.2.1.	Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	4
1.2.2.	Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej	5
1.2.3.	Kwalifikacje zawodowe i wykształcenie pracowników Ośrodka	5
2.	Klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie	6
2.1.	Dane liczbowe i charakterystyka	6
3.	Wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	9
4.	Opis realizacji zadań pomocy społecznej	11
4.1.	Świadczenia pieniężne	12
4.2.	Świadczenia niepieniężne	13
4.3.	Świadczenia z zakresu zadań własnych gminy	15
4.4.	Świadczenia z zakresu zadań zleconych gminie	17
4.5.	Ośrodki wsparcia	17
4.5.1.	Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi	17
4.5.2.	Miejski Dom Dziennego Pobytu	20
5.	Statystyka ilościowo - wartościowa dodatków mieszkaniowych	22
6.	Realizacja zasiłków rodzinnych i dodatków oraz świadczeń pielęgnacyjnych	24
7.	Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego	27
8.	Pozostała działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	29
8.1.	Projekt „Wsparcie na starcie – program aktywizacji podopiecznych MOPS Ostróda”	29
8.2.	Projekt „Miejsko-Gminny Klub Integracji Społecznej w Ostródzie”	30
8.3.	Projekt Świetlica Środowiskowa „Młodzieżowa alternatywa”	31
8.4.	Projekt „W dzień i w nocy bez przemocy”	32
8.5.	Miejski Zespół Interdyscyplinarny	35
8.6.	Działania na rzecz społeczności romskiej	37
8.7.	Prace społecznie użyteczne	38
8.8.	Zbiórki Żywności	39
8.9.	Pomoc dla kombatantów i osób represjonowanych	39
8.10.	Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	40
8.11.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami i podmiotami	40

1. Organizacja działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

1.1. Podstawy prawne działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Ostróda powołaną do realizacji w jej imieniu zadań pomocy społecznej.

Ośrodek realizuje zadania w szczególności na podstawie następujących przepisów prawa:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.);
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.);
- Statutu zatwierdzonego uchwałą Nr XXV/182/2004 Rady Miejskiej w Ostródzie z dnia 26 maja 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 88, poz. 1041) zmienionym uchwałami Rady Miejskiej w Ostródzie: Nr XXXIX/306/2005 z dnia 22 czerwca 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego Nr 89, poz. 1228), Nr XLVI/344/2005 z dnia 25 listopada 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego Nr 206, poz. 2176), Nr XXVII/168/2008 z dnia 27 czerwca 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego Nr 115, poz. 1938) i Nr XXXI/194/2008 z dnia 13 listopada 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego Nr 200, poz. 3135) i Nr XIX/102/2012 z dnia 10 lutego 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego z dnia 5 marca 2012, poz. 929);
- ustawy z dnia 26 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.);
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536.);
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 ze zm.);
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124);
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.);
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.);
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.);
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734 ze zm.);
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 ze zm.);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.);
- ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002 r. z 2012 r., poz. 400);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).

1.2. Struktura organizacyjna i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

1.2.1. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

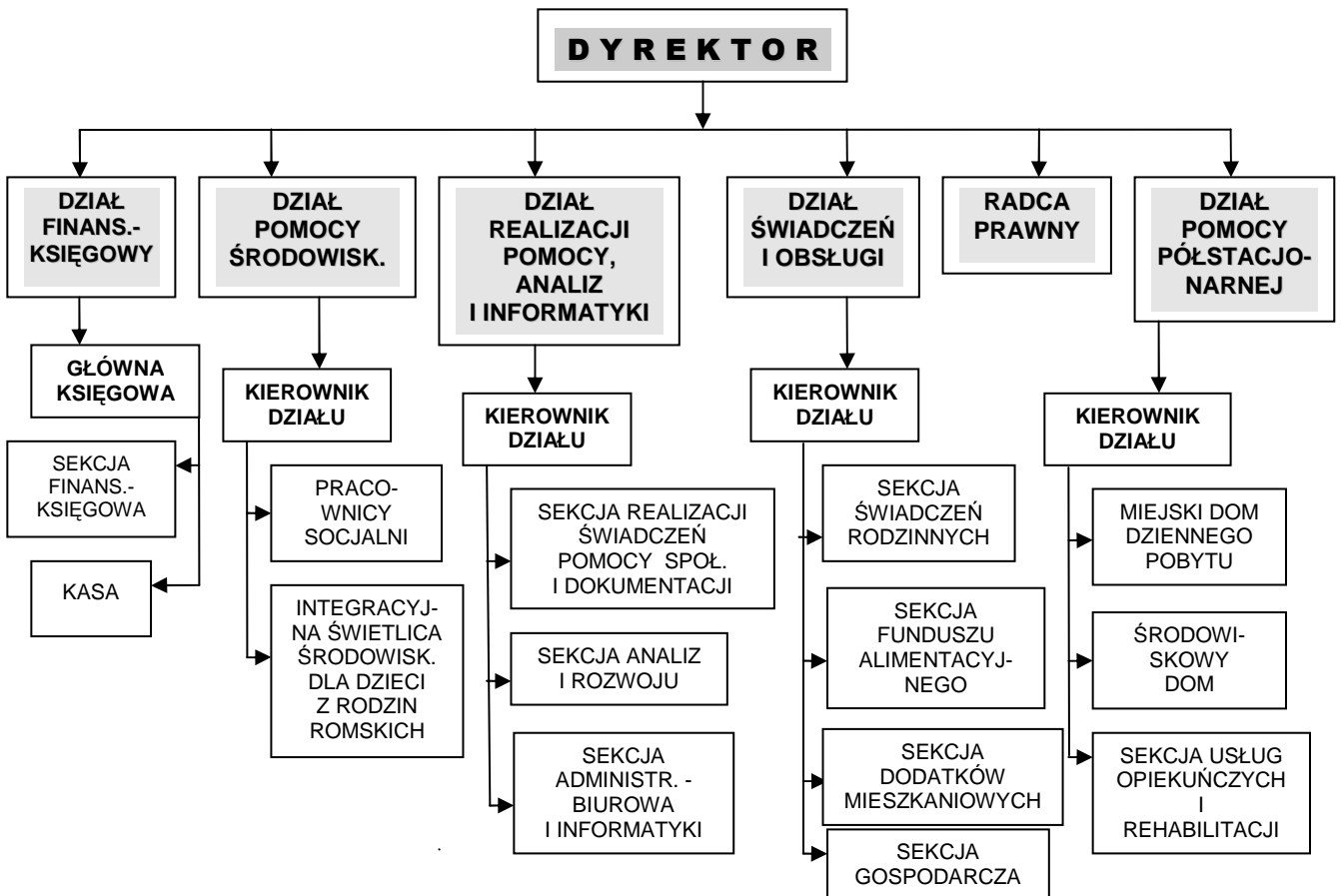
Na dzień 31 grudnia 2011 roku wewnętrzny podział organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie przedstawiał się następująco:

1. Dział Finansowo-Księgowy;
2. Dział Pomocy Środowiskowej;
3. Dział Realizacji Pomocy, Analiz i Informatyki;
4. Dział Świadczeń i Obsługi;
5. Dział Pomocy Półstacjonarnej.

W Ośrodku istnieją kierownicze i samodzielne stanowiska pracy:

1. Główny Księgowy;
2. Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy;
3. Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej;
4. Kierownik Działu Realizacji Pomocy, Analiz i Informatyki;
5. Kierownik Działu Świadczeń i Obsługi;
6. Radca Prawny;
7. Specjalista;
8. Inspektor.

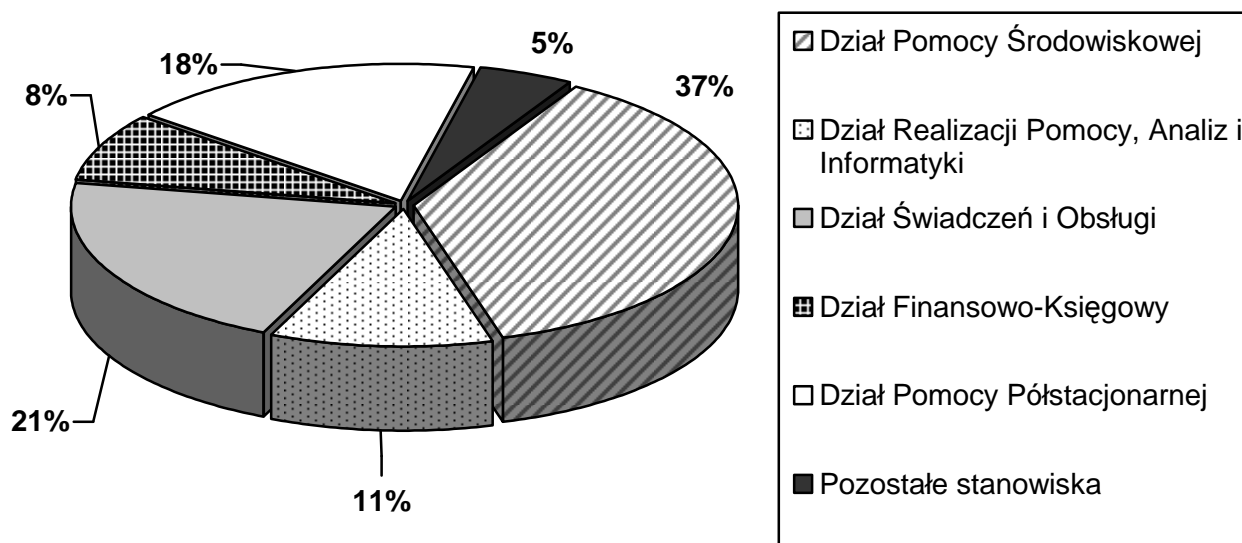
Wykres nr 1: Schemat struktury organizacyjnej MOPS w Ostródzie

1.2.2. Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej

Na dzień 31 grudnia 2011 r. stan zatrudnienia pracowników wynosił 62 osoby na 62 etatach.

Wykres nr 2: Zatrudnienie pracowników w poszczególnych działach Ośrodka

1.2.3. Kwalifikacje zawodowe i wykształcenie pracowników Ośrodka

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 może to być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie. Należy podkreślić, iż przy zatrudnianiu pracowników przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie wszystkie wymogi ustawowe w zakresie kwalifikacji zawodowych są ściśle przestrzegane. Jest to konieczne ze względu na rosnące oczekiwania zarówno w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno-finansowej Ośrodka, głównie wskutek zwiększania liczby oraz dokonywania zmian w ramach realizowanych zadań. Dlatego istotne jest stałe doskonalenie zawodowe, poszerzanie posiadanej wiedzy i zdobywanie nowych umiejętności. W roku 2011 odsetek pracowników z wyższym wykształceniem wyniósł 51%. W poniższej tabeli przedstawiono podział kadry Ośrodka ze względu na rodzaj posiadanego wykształcenia.

Tabela nr 1: Poziom wykształcenia pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie

Lp.	Poziom wykształcenie	Liczba osób
1.	Wyższe	31
	z tego:	
	licencjackie	
	magisterskie	26
2.	Średnie	24
3.	Zasadnicze zawodowe	5
4.	Podstawowe	2

Wśród pracowników Ośrodka 7 osób posiada ukończone studia podyplomowe, w tym z zakresu organizacji pomocy społecznej – 3 osoby, w zakresie profilaktyki społecznej i resocjalizacji – 2 osoby, w zakresie administracji – 1 osoba oraz z socjoterapii – 1 osoba. Pracownicy Ośrodka w 2011 roku uczestniczyli w różnego rodzaju kursach, szkoleniach, konferencjach oraz seminariach organizowanych przez firmy zewnętrzne, a także przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Przeprowadzone szkolenia obejmowały swoim zakresem między innymi następujące tematy:

- zasady stosowania kpa w zakresie świadczeń z ustawy o pomocy społecznej;
- tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych na rzecz aktywnej integracji;
- nowy system opieki nad dzieckiem i rodziną;
- innowacyjne metody pracy z klientem zagrożonym wykluczeniem społecznym;
- problemy dzieci z rodzin patologicznych związane z przemocą, wykorzystywaniem seksualnym;
- rachunkowość jednostek pomocy społecznej;
- wdrażanie projektów systemowych;
- aspekty psychologiczne i społeczne prowadzenia środowiskowych domów samopomocy oraz domów pomocy społecznej;
- modelowe rozwiązania pracy klubów integracji społecznej oraz młodzieżowych klubów integracji społecznej;
- świadczenia rodzinne i alimentacyjne;
- aktualizacja i monitoring gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych.

2. Klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie

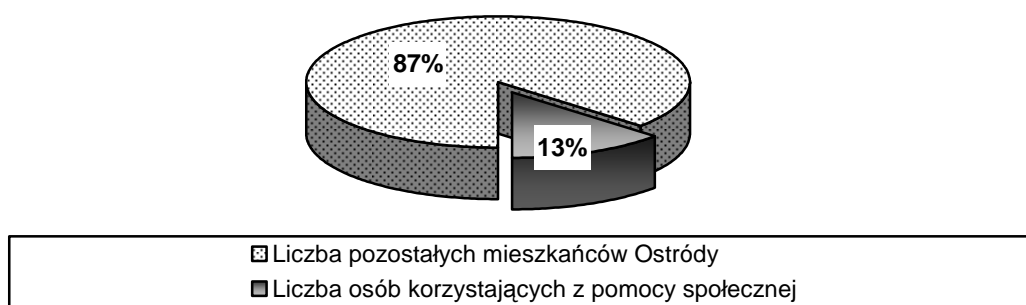
2.1. Dane liczbowe i charakterystyka

W Ostródzie, wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku (dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Ostródzie), zamieszkiwało 34 152 osób. Spośród nich system pomocy społecznej w 2011 roku objął wsparciem 2 074 rodziny, w których żyło 4 530 osób.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej oraz klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Ostródy, przyjąć należy, iż pomocą zostało objętych ponad 13% ogółu ludności miasta.

Wykres nr 3: Porównanie liczby beneficjentów pomocy społecznej i liczby mieszkańców Ostródy

W 2011 roku dominującym powodem przyznawania świadczeń pomocy społecznej, podobnie jak w latach poprzednich, pozostawało bezrobocie. Z tej przyczyny wsparciem objęto 987 rodzin, w których żyło 2 697 osób. Kolejnymi najczęściej występującymi w 2011 r. powodami udzielania świadczeń były: długotrwała lub ciężka choroba (743 rodziny), niepełnosprawność (417 rodzin) i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (347 rodzin).

Tabela nr 2: Powody przyznawania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej klientów	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Sieroctwo	3	3
Bezdomność	49	53
Potrzeba ochrony macierzyństwa	215	970
w tym: wielodzietność	82	501
Bezrobocie	987	2 697
Niepełnosprawność	417	700
Długotrwała lub ciężka choroba	743	1 267
Bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzenia gosp. dom.		
Ogółem:	347	1 079
W tym: Rodziny niepełne	336	1 015
Rodziny wielodzietne	15	83
Przemoc w rodzinie	5	8
Alkoholizm	39	48
Narkomania	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	24	37
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	1	1
Zdarzenie losowe	3	17

Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach ryzyk. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznawana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumują się. W porównaniu z rokiem 2010 odnotowano nieznaczny spadek liczby świadczeniobiorców w następujących grupach ryzyk socjalnych: bezdomność (9 rodzin), potrzeba ochrony macierzyństwa (15 rodzin), niepełnosprawność (20 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (18 rodzin), narkomania (1 osoba), trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (3 rodziny) oraz zdarzenie losowe (2 rodziny). Z kolei wzrost liczby

przyznawanych świadczeń nastąpił z następujących przesłanek: sieroctwo (1 rodzina), bezrobocie (40 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (22 rodziny), przemoc w rodzinie (3 rodziny), alkoholizm (2 rodziny) i brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówkę opiekuńczo-wychowawcze (1 osoba).

Tabela nr 3: Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2011 roku

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania	2 395	1 704	3 876
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	8	8	17
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2 394	1 704	3 876
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem:	X	2 074	4 530
W tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	370	654

Patrząc na przedstawione powyżej dane zwraca uwagę niski udział liczby osób korzystających z form pomocy oferowanych w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Wynika to ze zmian ustawowych, w wyniku których większość zadań w ostatnich latach została przekazana gminie do realizacji jako zadania własne. Dane w zakresie świadczeń przyznawanych w ramach zadań zleconych przedstawione w powyższej tabeli dotyczą tylko osób objętych wsparciem w formie specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela nr 4: Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Typ rodziny		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem /wiersz 2+3+4+5+6+7/	1	2 074	4 530
o liczbie osób :	2	985	985
1	3	407	814
2	4	285	855
3	5	225	900
4	6	107	535
5	7	65	441
6 i więcej	8	756	2 665
Rodziny z dziećmi	9	293	713
o liczbie dzieci:	10	265	944
1	11	143	656
2	12	44	261
3	13	6	42
4	14	2	16
5	15	3	33
6 i więcej	16	396	1 159
Rodziny niepełne /wiersz 17+18+19+20/	17	177	363
o liczbie dzieci:	18	136	424
1	19	61	245
2	20	22	127
Rodziny emerytów i rencistów /wiersz 22+23+24+25/	21	415	585
o liczbie osób:	22	280	280
1	23	106	212
2	24	23	69
3	25	6	24
4 i więcej			

Dane przedstawione w powyższych tabelach dotyczą świadczeniobiorców systemu pomocy społecznej, którzy nie są jedynymi odbiorcami wsparcia udzielanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2011 roku ogólną liczbę klientów Ośrodka stanowiły rodziny otrzymujące wsparcie w ramach:

1. ustawy o pomocy społecznej – 2 074 rodzin,
2. ustawy o świadczeniach rodzinnych – 3 395 rodzin,
3. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 415 rodzin,
4. ustawy o dodatkach mieszkaniowych – 655 rodzin.

Przedstawione dane nie podlegają sumowaniu, bowiem w wielu przypadkach te same rodziny są objęte pomocą w ramach realizacji zadań należących do różnych systemów wsparcia. Największą grupę wśród świadczeniobiorców stanowią rodziny pobierające świadczenia rodzinne – 3 395. W tych rodzinach przebywały 5 574 osoby. Można zatem stwierdzić, iż Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie objął pomocą minimum 16% mieszkańców Ostródy.

Klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wydano łącznie 13 299 decyzji administracyjnych, w tym 198 decyzji odmownych, co stanowiło niespełna 1,5% ogółu wydanych decyzji. Od wydanych decyzji wniesiono 20 odwołań, co stanowiło znikomą ilość w stosunku do ogólnej liczby rozstrzyganych spraw.

3. Wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

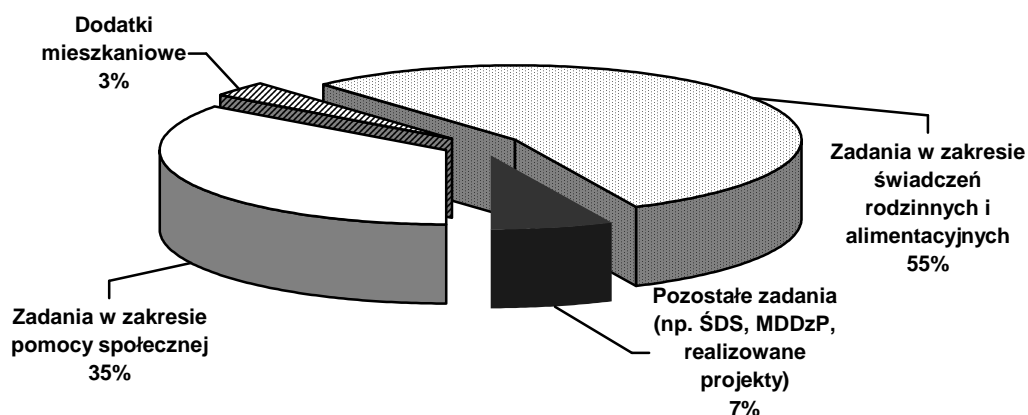
Zadania realizowane bezpośrednio przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej po stronie wydatków zamknęły się kwotą 20 221 212 zł.

Tabela nr 5: Szczegółowe zestawienie wydatków MOPS w roku 2011

Lp.	Rodzaj wydatku	Wydatki w zł
1	Razem zadania własne gminy (suma poz. 2-13) <i>W tym dotacja</i>	8 093 199 3 620 826
2	Dodatki mieszkaniowe	689 066
3	Zasiłki i pomoc w naturze <i>w tym dotacja:</i>	1 234 373 1 095 298
4	Zasiłki stałe <i>w tym dotacja:</i>	945 316 756 253
5	Domy pomocy społecznej	608 308
6	Usługi opiekuńcze (w tym świadczone przez opiekunki MOPS)	986 427
7	Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” <i>w tym dotacja:</i>	1 250 000 1 000 000
8	Miejski Dom Dziennego Pobytu	72 300
9	Prace społecznie użyteczne	77 512
10	Utrzymanie Ośrodka <i>w tym dotacja:</i>	1 937 546 594 513
11	Składki na ubezpieczenia zdrowotne od uczestników Centrum Integracji Społecznej i osób pobierających zasiłki stałe <i>w tym dotacja:</i>	101 519 86 242
12	Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	52 730
13	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w tym funkcjonowanie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego) <i>w tym dotacja:</i>	126 892 88 520
14	Pozostała działalność	11 210

15	Razem zadania zlecone gminy (suma poz. 16-22)	11 513 464
16	Świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne i alimentacyjne	10 890 000
17	Składki na ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych	60 415
18	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	11 072
19	Środowiskowy Dom Samopomocy	487 680
20	Wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	1 297
21	Program rządowy wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	33 000
22	Świetlica Romska	30 000
22	Razem zrealizowane projekty (suma poz. 23-25)	614 549
23	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	374 470
24	Miejsko-Gminny Klub Integracji Społecznej	154 425
25	Świetlica Środowiskowa „Młodzieżowa Alternatywa”	85 654
26	Wydatki razem (suma poz. 1+15+22)	20 221 212

Wykres nr 4: Wydatki z podziałem na realizowane zadania

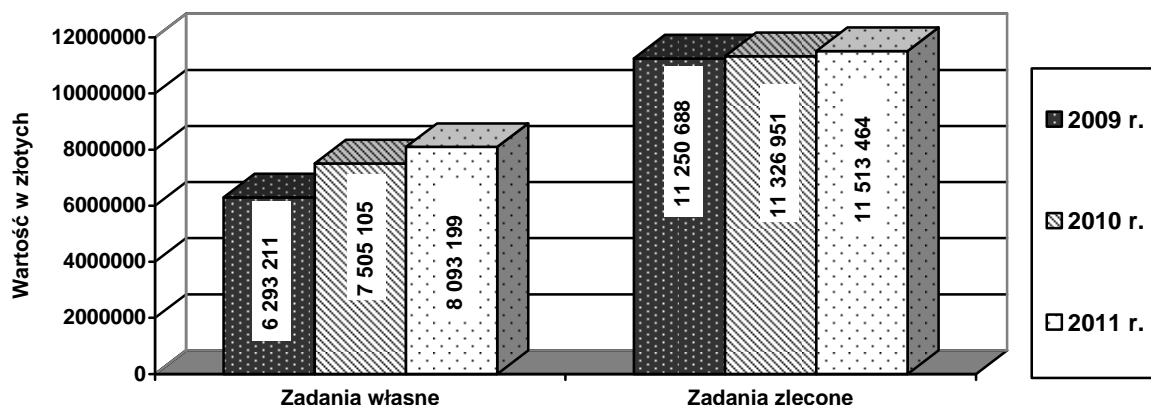

Łączne wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2011 roku wyniosły 20 221 212 zł i wzrosły w porównaniu z rokiem 2010 wzrosły o kwotę 896 296 zł. Wzrost wydatkowanych środków odnotowano w ramach następujących kategorii realizowanych zadań:

- świadczenia rodzinne i alimentacyjne – o kwotę 164 662 zł;
- pomoc społeczna – o kwotę 533 063 zł;
- pozostałe zadania – o kwotę 238 709 zł (realizacja nowych projektów).

W minionym roku w przypadku dodatków mieszkaniowych zauważono spadek w ogólnej kwocie wypłaconych świadczeń o 40 138 zł.

Wykres nr 5: Zestawienie wydatków MOPS w latach 2009-2011

W 2011 roku wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wzrosły zarówno na realizację zadań własnych, jak i zleconych. Za wystąpienie takiej sytuacji w ramach zadań zleconych odpowiada przede wszystkim zwiększenie kwot przeznaczanych na wypłatę świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków pielęgnacyjnych. Na wzrost wydatków w kategorii zadań własnych wpływ miała w szczególności realizacja następujących zadań:

- opłacenie pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej (wzrost o 186 509 zł);
- przyznawanie usług opiekuńczych (wzrost o 127 412 zł);
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, innych zasiłków i pomocy w naturze (wzrost o 75 264 zł);
- przyznawanie świadczeń w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (wzrost o 52 570 zł).

4. Opis realizacji zadań pomocy społecznej

Do podstawowych zadań pomocy społecznej należą: wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań mających na celu usamodzielnienie osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem. Osiąganiu wyznaczonych celów służy udzielanie pomocy:

- finansowej;
- rzeczowej;
- usługowej;
- poradnictwa;
- pracy socjalnej.

Świadczenia pieniężne przyznawane są z systemu pomocy społecznej pod warunkiem spełnienia jednocześnie dwóch kryteriów. Konieczne jest występowanie jednej z okoliczności wskazującej na trudną sytuację życiową tj. bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa, bezdomności i innych wskazanych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz spełnienie ustawowego kryterium dochodowego. W 2011 r. kryterium dochodowe ustalone dla celów pomocy społecznej wynosiło:

- na osobę samotnie gospodarującą – 477 zł netto;
- na każdą osobę w rodzinie – 351 zł netto.

Rodzaj, forma i rozmiar przyznawanego świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie wsparcia. Osoby (rodziny), których dochód przekracza powyższe kryterium dochodowe, a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, również mogą ubiegać się o pomoc finansową z pomocy społecznej, ale tylko w sytuacjach określonych ustawą o pomocy społecznej.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej, które dzieli się odpowiednio na własne i zlecone, pochodzą z:

- budżetu gminy;
- budżetu państwa;
- dotacji pozabudżetowych.

4.1. Świadczenia pieniężne

W 2011 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował następujące świadczenia pieniężne:

1) zasiłek okresowy

Świadczenie przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej i adresowane jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 50% różnicy między kryterium dochodowym :

- osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł. Okres, na jaki przyznane zostanie to świadczenie, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy. Wypłata zasiłku jest obowiązkowym zadaniem własnym gminy, dotowanym z budżetu państwa.

W 2011 roku przyznano ww. świadczenia dla 816 rodzin na łączną kwotę 1 095 298 zł. Środki na realizację zadania w całości pochodziły z dotacji celowej. W porównaniu z 2010 rokiem liczba rodzin objętych pomocą w formie zasiłku okresowego wzrosła o 18, a wysokość wydatkowanych środków – o 35 757 zł.

2) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym przyznawanym na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W 2011 r. z tej formy pomocy skorzystało 1 350 rodziny (o 8 więcej niż w 2010 roku), a wysokość przyznanych świadczeń wyniosła 1 114 628 zł. Spośród ww. 801 rodzin zostało objętych pomocą w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup żywności lub posiłku, przyznawanego w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na co przeznaczono 950 477 zł. Środki na ten cel pochodziły z dotacji celowej z budżetu państwa w kwocie 889 455 zł oraz z budżetu samorządowego w kwocie 61 022 zł. Zasiłek ten jest przyznawany w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy możliwość przyznania pomocy w formie posiłku byłaby nieuzasadniona z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej, osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Wsparciem w powyższej formie objęto 295 rodzin (o 18 rodzin więcej niż w 2010 roku), w których żyły 650 osób (więcej o 86). Na powyższy cel wydatkowano kwotę 72 701 zł, tj. o 1 394 zł mniej niż w roku 2010.

3) zasiłek stały

Jest to świadczenie przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe i stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. W przypadku osoby samotnie gospodarującej ustalona została również

maksymalna wysokość świadczenia w kwocie 444 zł. Wypłata zasiłków stałych należy również do katalogu obowiązkowych zadań własnych gminy. Na realizację zadania przekazywana jest dotacja celowa z budżetu państwa.

W 2011 roku zasiłki stałe wypłacono w łącznej kwocie 945 316 zł (tj. o 35 659 zł więcej niż w 2010 roku) dla 291 osób (więcej o 28 osób niż w 2010 roku).

4.2. Świadczenia niepieniężne

1) praca socjalna

Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależnione od posiadanego przez osobę, rodzinę dochodu. W 2011 roku pomocą w formie pracy socjalnej objętych zostało 4 530 osób, czyli 2 074 rodzin.

Praca socjalna jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Ponadto praca socjalna może być świadczona w oparciu o kontrakt socjalny, a więc umowę dwustronną zawieraną w formie pisemnej przez pracowników socjalnych z osobami korzystającymi z pomocy społecznej. Celem kontraktu jest ustalenie najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła, poprzez określenie zobowiązań i uprawnień stron. Zawarcie kontraktu socjalnego zmusza klienta do aktywnego uczestnictwa osoby w rozwiązywaniu i poprawie własnej trudnej sytuacji życiowej, a pracownikowi socjalnemu daje możliwość ocenienia efektów pracy, skuteczności kontraktu i korygowania określonych celów. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu lub niedotrzymania jego postanowień przez świadczeniobiorcę ustawa o pomocy społecznej przewiduje możliwość odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W 2011 roku pracownicy tut. Ośrodka zawarli 134 kontrakty socjalne, którymi objęto 156 osób.

2) poradnictwo specjalistyczne

Obejmuje w szczególności poradnictwo prawne (udzielanie informacji z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów), psychologiczne (realizowane przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii) oraz rodzinne (obejmuje problemy funkcjonowania rodzin, opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną). Poradnictwo jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Realizacją tego typu wsparcia zajmują się głównie pracownicy tut. Ośrodka przy współpracy m.in. z pedagogami szkolnymi, terapeutami oraz Pełnomocnikiem Burmistrza Miasta Ostróda ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2011 roku prowadzona była działalność konsultacyjno - doradcza w zakresie:

- przekazywania informacji o istniejących możliwościach uzyskania pomocy lub wsparcia;
- wspierania rodzin w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- wsparcia psychologicznego w sytuacjach kryzysowych;
- udzielania porad z zakresu prawa;
- poradnictwa i pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz uzależnionym.

3) interwencja kryzysowa

Jest to zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. W tym wypadku dochód nie stanowi kryterium, od którego uzależnia się korzystanie z interwencji. Jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach tej pomocy udziela się w szczególności poradnictwa specjalistycznego oraz schronienia dostępnego przez całą dobę.

4) zapewnienie posiłku

Zadaniem pomocy społecznej o charakterze obligatoryjnym jest zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym. Realizacja zadania odbywała się głównie poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w szkołach. Pomoc w formie posiłku może być przyznana bezpłatnie, jeżeli dochód osoby nie przekracza 150% kryterium dochodowego, czyli podwyższonego w stosunku do ogólnych zapisów ustawy o pomocy społecznej. Pomoc w formie posiłku jest udzielana ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego w celu zapewnienia zdrowego żywienia.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę 299 523 zł. Środki w kwocie 110 545 zł pochodziły z dotacji celowej przyznanej w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Wkład własny gminy wyniósł 188 978 zł. W ramach tej pomocy objęto dożywianiem 749 dzieci i młodzieży.

5) usługi opiekuńcze

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze świadczone w środowisku. Obejmują one pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze są zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym. W minionym roku usługi były świadczone, na podstawie zawartej umowy, przez opiekunki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej – Zarząd Rejonowy w Ostródzie oraz przez 5 opiekunek zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

W 2011 roku pomocy w formie usług opiekuńczych udzielono 198 osobom żyjącym w 188 rodzinach. Koszt świadczenia usług wyniósł 986 427 zł. W porównaniu z rokiem 2010 wsparciem objęto większą liczbę rodzin o 22. Na realizację świadczeń przeznaczono również wyższą kwotę środków finansowych o 127 412 zł.

6) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Jest to jedno z nielicznych zadań realizowanych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających ze schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi specjalistyczne stanowią odpowiednik usług opiekuńczych, przy czym świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. Celem oddziaływań terapeutycznych jest usprawnianie do funkcjonowania w społeczeństwie, pielęgnacja (kontrola farmakoterapii, edukacja lekowa), wspieranie psychologiczno - pedagogiczne i edukacyjno - terapeutyczne. Usługi te mogą być świadczone w miejscu zamieszkania osób wymagających tej formy pomocy oraz w ośrodku wsparcia. Usługi świadczone w środowisku zamieszkania pozwalają na odejście od instytucjonalnej pomocy osobom chorym psychicznie i ułatwiają budowanie systemu wsparcia społecznego dla osób chorych, dają możliwość lepszego poznania ich warunków

życiowych, sytuacji rodzinnej, a przez to skutecznego ich wpierania. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są zadaniem zleconym gminie.

W minionym roku na realizację specjalistycznych usług wydatkowano 11 072 zł (o 9 553 zł mniej niż w roku 2010) i skorzystało z nich 8 osób (o 5 mniej niż w roku 2010). Spadek wydatków oraz liczby świadczeniobiorców wystąpił przede wszystkim dlatego, iż zadanie nie było realizowane przez cały rok kalendarzowy, a jedynie przez 7 miesięcy.

7) domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby w zakresie i formie wynikających z ich indywidualnych potrzeb. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Jednak umieszczenie w domu pomocy społecznej jest ostatnią formą pomocy stosowaną tylko w przypadku braku możliwości rozwiązywania problemów innymi dostępnymi sposobami.

Opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą w kolejności:

- mieszkaniac domu w wysokości 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- małżonek, zstępni przed wstępnymi (jeżeli odpowiednio dochód osoby samotnie gospodarującej lub na osobę rodzinie jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego, z tym, że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie);
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez wyżej wymienione osoby.

W roku 2011 w domach pomocy społecznej przebywało 38 mieszkańców Ostródy. Łączny koszt poniesiony przez Gminę Miejską Ostróda wyniósł 608 308 zł, tj. o 186 509 zł więcej niż w roku 2010. Był to kolejny rok, w którym odnotowuje się wzrost wydatków na realizację zadania. W roku 2011 w porównaniu do roku poprzedniego wzrosła również o 8 liczba osób objętych tą formą wsparcia.

8) sprawienie pogrzebu

Pomoc społeczna obejmuje obowiązek sprawienia pogrzebu w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Sprawienie pogrzebu przysługuje osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie gminy, w stosunku do których nie ustalono osób zobowiązanych do sprawienia pogrzebu lub gdy osoby zobowiązane nie mają takich możliwości. Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W 2011 roku koszty sprawienia pogrzebu dla 5 osób wyniosły 12 548 zł, tj. o 4 061 zł więcej niż w roku 2010.

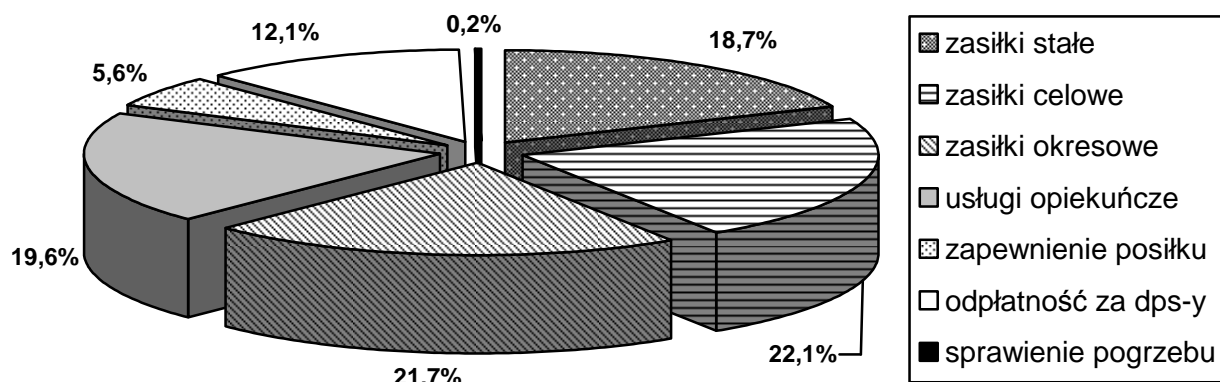
4.3. Świadczenia z zakresu zadań własnych gminy

Koszt świadczeń pomocy społecznej wypłacanych w 2011 roku w ramach zadań własnych gminy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wyniósł ogółem 5 042 856 zł. Wydatki zostały poniesione na:

- zasiłki stałe – 945 316 zł;
- zasiłki celowe – 1 114 628 zł;
- zasiłki okresowe – 1 095 298 zł;
- usługi opiekuńcze – 986 427 zł;

- zapewnienie posiłku – 280 331 zł;
- odpłatność gminy za pobyt w domach pomocy społecznej – 608 308 zł;
- sprawienie pogrzebu – 12 548 zł.

Wykres nr 6: Udział procentowy poszczególnych wydatków w wydatkach własnych gminy:

Tabela nr 6: Rodzaje świadczeń i środki finansowe przeznaczone na realizację zadań własnych

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ZASIŁKI STAŁE OGÓŁEM	291	2 808	945 316	285	380
w tym przyznany dla osoby: samotnie gospodarującej	225	2 182	794 065	225	225
pozostającej w rodzinie	66	626	151 251	60	155
ZASIŁKI OKRESOWE - ogółem	848	4 796	1 095 298	816	2 040
w tym: środki własne	X	X	0	X	X
dotacja	X	X	1 095 298	X	X
w tym przyznane z powodu: bezrobocia	773	4 361	1 019 403	750	1 903
długotrwałej choroby	102	349	61 872	96	249
niepełnosprawności	28	51	8 346	27	68
POSIŁEK	672	83 328	280 331	397	1 599
USŁUGI OPIEKUŃCZE	198	90 162	986 427	188	227
SPRAWIENIE POGRZEBU	5	5	12 548	5	7
w tym osobom bezdomnym	1	1	1 974	1	1
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIE LOSOWEGO	3	4	7 147	3	17
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE - OGÓŁEM	1 403	X	1 114 628	1 350	3 272
w tym: zasiłki celowe specjalne	296	672	72 701	295	650
PRACA SOCJALNA	X	X	X	2 074	4 530
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA DPS-Y	38	345	608 308	38	68

4.4. Świadczenia z zakresu zadań zleconych gminie

W 2011 roku zadania zlecone gminie z zakresu pomocy społecznej dotyczyły realizacji jednego świadczenia, a mianowicie: specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela nr 7: Udzielone świadczenia z zakresu zadań zleconych gminie

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	8	327	11 072	8	17

4.5. Ośrodki wsparcia

4.5.1. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dziennego, który realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej udzielając oparcia społecznego osobom z zaburzeniami psychicznymi. Głównym celem działalności Domu w roku 2011 było wspieranie uczestników i ich rodzin w zakresie kompensowania skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego i umożliwienie osobom z zaburzeniami psychicznymi funkcjonowania w naturalnym środowisku społecznym.

Środowiskowy Dom Samopomocy zapewnia 40 miejsc dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi. Od 1 stycznia 2011 roku jest placówką typu A, B i C, tzn. dla osób przewlekłe psychicznie chorych, osób upośledzonych umysłowo oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Przed rokiem 2011 Dom był przeznaczony tylko dla dwóch pierwszych z ww. kategorii osób. W związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586) dostosowano dokumentację oraz formę i metody pracy do wymogów powyższego aktu prawnego. Pracownicy przeszli przeszkolenie w zakresie prowadzenia treningów umiejętności społecznych i przygotowano niezbędną dokumentację zbiorczą i indywidualną.

1. Formy i efekty prowadzonej działalności

W roku 2011 największy nacisk w zakresie działalności merytorycznej położono na:

- wsparcie w zakresie rozwiązywania problemów dnia codziennego,
- integrowanie uczestników ze środowiskiem lokalnym,
- kształtowanie umiejętności społecznych i umiejętności w zakresie samoobsługi ze szczególnym uwzględnieniem usprawniania podstawowych czynności dnia codziennego.

Zadania Domu realizowane były poprzez:

- organizowanie i prowadzenie postępowania wspierająco- aktywizującego;
- organizowanie i prowadzenie zajęć terapeutycznych ze szczególnym uwzględnieniem treningów umiejętności społecznych;
- poradnictwo specjalistyczne w szczególności socjalne, pedagogiczne i prawne;
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych;

- współpracę z rodzinami i instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych;
- organizację imprez okolicznościowych i integracyjnych;
- organizację turystyki i rekreacji oraz zajęć sportowych;
- umożliwianie uczestnikom spożywania posiłku przygotowanego w ramach treningu kulinarnego;
- doskonalenie organizacji procesu wspierająco- aktywizującego.

Dużym sukcesem w roku 2011 było zorganizowanie imprezy integracyjnej pt. „Mistrzostwa w kapsle”. Do udziału w tej imprezie zaproszono zaprzyjaźnione Środowiskowe Domy Samopomocy oraz mieszkańców dwóch Domów Pomocy Społecznej. Przedsięwzięcie to było bardzo dobrze odebrane przez wszystkich uczestników oraz opiekunów. Efektem końcowym była doskonała zabawa na powietrzu oraz integracja różnych grup ludzi. W imprezie ogółem wzięło udział około 150 osób.

Najważniejszym wydarzeniem organizacyjnym oraz logistycznym w minionym roku była podróż historyczno - krajoznawcza do Wilna. Było to duże wydarzenie dla uczestników Domu oraz dla osób organizujących wyjazd. W trakcie czterech dni uczestnicy zwiedzili Wilno i okolice. Dla wielu podopiecznych było to wielkie przeżycie, ponieważ pierwszy raz w życiu mieli okazję wyjechać za granicę. Podróż ta była pełna atrakcji oraz różnych wyzwań wymagających między innymi dobrej kondycji fizycznej.

Najbardziej wymiernym efektem działalności było podjęcie pracy na czas określony przez dwóch uczestników Domu. Równie ważnym sukcesem w pracy jest wydłużenie okresu samodzielnego funkcjonowania oraz ograniczenie ilości hospitalizacji znaczącej ilości podopiecznych.

2. Zasoby Domu

Podstawą gospodarki finansowej Środowiskowego Domu Samopomocy jest roczny plan finansowy. Ośrodek finansowany jest przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego. Plan dotacji na działalność bieżącą dla Domu na 2011 rok wyniósł 480 000 zł. W IV kwartale roku otrzymaliśmy dodatkowe środki z dotacji celowej ustawy budżetowej w wysokości 7 680 zł. Środki te zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, na bieżącą działalność ośrodka, tj. na zakup środków czystości, paliwa do samochodu oraz materiałów terapeutycznych.

W Środowiskowym Domu Samopomocy zatrudnionych było 9 osób w ramach 8 etatów. Wszystkie osoby zatrudnione były na czas niekreślony. Są to:

- kierownik - 1 osoba/1 etat;
- pedagog - 1 osoba/1 etat;
- pracownik socjalny - 1 osoba/1 etat;
- pielęgniarka - 1 osoba/1 etat;
- instruktor terapii zajęciowej - 1 osoba/1 etat;
- instruktor terapii - 2 osoby/2 etaty;
- fizjoterapeutka - 1 osoba/0,5 etatu;
- kierowca - 1 osoba/0,5 etatu.

3. Uczestnicy

Dom przeznaczony jest dla 40 dorosłych osób. Ogółem w 2011 roku z usług Domu skorzystały 44 osoby. 4 osoby opuściły dom, z następujących powodów:

- 1 osoba zmarła;
- 2 osoby zrezygnowały z uczestnictwa w Domu;
- 1 osoba zmieniła miejsce zamieszkania.

Średnia frekwencja w roku 2011 wynosiła 77,5%. Uczestnicy brali udział w różnych zajęciach programowych zgodnie z podziałem na 5 grup zajęciowych. Po uwzględnieniu możliwości udziału w zajęciach przez poszczególnych uczestników w każdej z 5 grup udział brało przeciętnie 6 podopiecznych, co w sumie daje około 30 osób biorących aktywny udział w zajęciach.

4. Współpraca rodzinami i innymi podmiotami

W celu zapewnienia integracji społecznej uczestników Dom systematycznie współpracuje z rodzinami i opiekunami uczestników. Utrzymywany jest bieżący kontakt w zakresie rozwiązywania codziennych problemów oraz współdziałania w procesie realizacji planów wspierająco - aktywizujących.

Dom systematycznie organizuje spotkania integracyjne z rodzinami i opiekunami podopiecznych. W 2011 roku odbyły się cztery takie spotkania:

- 21 kwietnia – uroczyste spotkanie Wielkanocne;
- 13 maja – spotkanie konsultacyjne, dotyczące organizacji wyjazdu na wycieczkę krajoznawczą;
- 15 czerwca – spotkanie integracyjne „Powitanie lata”- mistrzostwa w kapsle;
- 21 grudnia – Wigilijne spotkanie integracyjne.

Środowiskowy Dom Samopomocy utrzymuje stały kontakt z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ostródzie. Podopieczni korzystają z pomocy tych instytucji w zakresie rozwiązywania problemów socjalno - bytowych oraz załatwiania spraw osobistych i życiowych. Pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy prowadzą współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie, dzięki czemu uczestnicy mają zagwarantowany łatwy dostęp do informacji oraz możliwość udziału w programach PCPR przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych. Systematycznie prowadzona jest również współpraca z placówkami opieki zdrowotnej, tj. Poradnią Zdrowia Psychicznego w Ostródzie, Szpitalem Psychiatrycznym w Iławie, Szpitalem Psychiatrycznym w Olsztynie oraz Szpitalem w Ostródzie. Za prawidłowe utrzymywanie kontaktów oraz pomoc w zakresie korzystania z opieki zdrowotnej na bieżąco odpowiadają pielęgniarka i pracownik socjalny Środowiskowego Domu Samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy utrzymuje współpracę w zakresie poszukiwania możliwości zatrudnienia z Powiatowego Urzędu Pracy w Ostródzie oraz z Warmińsko - Mazurskim Zakładem Doskonalenia Zawodowego. W sposób ciągły współpracujemy z Warmińsko - Mazurskim Stowarzyszeniem Ludzi Niepełnosprawnych „Alfa”. W wymierny sposób współpracujemy z Ostródzkim Kołem Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym. Podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy korzystają z pracowni ceramicznej Warsztatów Terapii Zajęciowej, zaś uczestnicy Warsztatów korzystają z zajęć wikliniarskich Środowiskowego Domu Samopomocy. Pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy ściśle współpracują z Centrum Kultury w Ostródzie, co pozwala na bieżący udział w ofercie kulturalnej miasta. Przejawia się to między innymi tym, iż podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy mieli możliwość obejrzenia wszystkich wystaw organizowanych w 2011 roku na ostródzkim zamku.

Dzięki stałej współpracy z ośrodkami pomocy społecznej i płynnemu przepływowi informacji na temat podopiecznych możliwe jest lepsze poznawanie ich sytuacji i potrzeb a tym samym efektywniejsze świadczenie pomocy. Bank Żywności wspomaga naszych uczestników materialnie w formie artykułów spożywczych. Rodziny oraz sympatycy Domu włączają się czynnie w realizację różnych imprez integracyjnych. Pomagają również podopiecznym Domu np. przekazując odzież i obuwie.

Efektem współpracy z innymi podmiotami są między innymi wspólne przedsięwzięcia, w których biorą czynny udział uczestnicy Domu. W roku 2011 odbyły się następujące imprezy:

- 10 stycznia wspólnie z Centrum Kultury w Ostródzie zorganizowano wystawy plastyczne z okazji Światowego Dnia Kota;
- 9 lutego – udział w zabawie karnawałowej organizowanej przez Warsztaty Terapii Zajęciowej w Ostródzie;
- 14 lutego – udział w zabawie walentynkowej w Domu Pomocy Społecznej w Szyldaku;
- 29 kwietnia udział w Wystawie Rękodzieła Ludowego w Łukcie organizowanej przez Gminę Łukta;
- 3 maja zorganizowano w Centrum Kultury festyn „Imieniny ulicy Konstytucji 3 Maja”;
- 7 - 9 czerwca – udział w VI Wojewódzkim Zjeździe Środowiskowych Domów Samopomocy w Mikołajkach;
- 15 czerwca – organizacja i przeprowadzenie II Mistrzostw Ostródy w Kapsle o Puchar Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- 22 września – udział w VI Powiatowym Przeglądzie Twórczości i Umiejętności Osób Niepełnosprawnych - Lubawa 2011;
- 29 września – udział w spotkaniu pod hasłem „Taniec z Jesienią” organizowanym przez Dom Pomocy Społecznej w Szyldaku;
- 29 września – udział w Nikiforiadzie w Henrykowie;
- 25 października – udział w Turnieju Szachowo - Warcabowym Osób Niepełnosprawnych, Warsztaty Terapii Zajęciowej Morąg.

4.5.2. Miejski Dom Dziennego Pobytu

Miejski Dom Dziennego Pobytu jest placówką wsparcia stworzoną z myślą o osobach starszych oraz niepełnosprawnych psychoruchowo.

Zadaniem Miejskiego Domu Dziennego Pobytu jest:

- zaspokajanie potrzeb towarzyskich i kulturalnych oraz pomoc w rozwiązywaniu indywidualnych problemów uczestników;
- organizowanie zajęć terapeutycznych mających na celu poprawę oraz utrzymanie sprawności psychofizycznej;
- integracja ze środowiskiem lokalnym;
- motywowanie do czynnego udziału w życiu społecznym;
- pomoc w zaspokajaniu potrzeb higienicznych, zdrowotnych oraz pielęgnarskich.

Podstawowymi formami działania Miejskiego Domu Dziennego Pobytu są:

1. Klub Seniora

Klub Seniora czynny jest pięć dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00–16.00. Przeznaczony jest dla osób w wieku emerytalnym i niepełnosprawnych, którzy nie wymagają stałej opieki i pielęgnacji. W roku 2011 23 osoby uczęszczały do Klubu Seniora. Pobyt w placówce jest odpłatny zgodnie z Uchwałą nr XXXIV/264/2005 Rady Miejskiej w Ostródzie z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie organizacji oraz szczegółowych zasad.

Klub Seniora stwarza możliwości spędzania czasu wolnego sprzyjającego aktywizacji seniorów. Zajęcia organizowane są zgodnie z możliwościami, potrzebami oraz zainteresowaniami uczestników. Do grupowych metod pracy Klubu Seniora zaliczamy: spotkania grupowe, podczas których odbywają się pogadanki, zajęcia plastyczno- techniczne, kulinarne, imprezy okolicznościowe, m.in. urodziny, imieniny, spotkania świąteczne.

W 2011 roku członkowie Klubu Seniora uczestniczyli w:

- wycieczce do Wilna;
- spotkaniu a okazji Dnia Babci i Dziadka;
- balu maskowym;
- konkursie plastycznym z okazji Świątowego Dnia Kota organizowanym w Miejskiej Bibliotece Publicznej;
- spotkaniu z okazji Tłustego Czwartku;
- wystawie rękodzieła w czytelni na ostródzkim zamku;
- śniadaniu Wielkanocnym;
- wystawie Rękodzieła Ludowego w Łukcie;
- II Mistrzostwach Ostródy Ośrodków Wsparcia w Kapsle o Puchar Dyrektora MOPS w Ostródzie;
- obchodach Dnia Seniora;
- zabawie Andrzejkowej;
- Spotkaniu Wigilijnym.

Oprócz zajęć grupowych uczestnicy Miejskiego Domu otrzymują pomoc indywidualną oraz wsparcie w sytuacjach trudnych podczas załatwiania spraw urzędowych. Istnieje możliwość korzystania z pomocy pielęgniarki polegającej m.in. na: mierzeniu ciśnienia, poziomu cukru oraz rozmowach indywidualnych na temat profilaktyki zdrowotnej.

Placówka współpracuje z wieloma instytucjami, do których zaliczamy: Centrum Kultury, Muzeum, bibliotekę, Uniwersytet III Wieku. Dzięki tej współpracy seniorzy w celu integracji uczęszczają do tych miejsc w ramach spędzenia czasu wolnego.

2. Rehabilitacja

W placówce jest możliwość korzystania z pracowni rehabilitacyjnej, w której organizowane są różne formy zajęć ruchowych mających na celu poprawę zdrowia. Zajęcia prowadzone są przez fizjoterapeutę. Wyposażenie pracowni rehabilitacyjnej pozwala na korzystanie z zajęć dla około 30 osób tygodniowo. Oprócz realizacji programów rehabilitacyjnych dodatkowo odbywa się wiele innych działań wspierających osoby niepełnosprawne, takich jak:

- wyjścia na basen;
- spotkania okolicznościowe;
- organizacja grup samopomocowych;
- udział w turnusach rehabilitacyjnych i imprezach kulturalno - oświatowych.

W placówce istnieje możliwość wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego tj.: wózki inwalidzkie, balkoniki, kule oraz drobne ortezy. W 2011 roku z możliwości wypożyczalni skorzystało około 40 mieszkańców naszego miasta.

3. Poradnictwo socjalne i pedagogiczne

Podopieczni Domu Dziennego Pobytu biorą systematyczny udział w spotkaniach z pedagogiem i pracownikiem socjalnym Środowiskowego Domu Samopomocy. Pracownicy placówki chętnie pomagają seniorom w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego oraz prowadzą działania z zakresu profilaktyki zdrowotnej i socjalno - bytowej.

4. Prowadzenie stołówki

Na terenie Ośrodka znajduje się stołówka, do której posiłki są dowożone przez pracowników placówki w termosach. Możliwości stołówki pozwalają na konsumpcję 16 osobom jednorazowo. W 2011 roku z obiadów skorzystało około 85 osób: uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy i Domu Dziennego Pobytu oraz osób starszych mieszkających w pobliżu placówki. Usługa ta adresowana jest do osób samotnych o niskich dochodach. Obecnie cena pełnego obiadu wynosi 5,85 zł.

Zajęcia proponowane w Miejskim Domu Dziennego Pobytu dostosowane są do możliwości i potrzeb uczestników. Uczestnicy mogą korzystać ze sprzętu AGD i środków higieniczno - pielęgnacyjnych.

5. Statystyka ilościowo - wartościowa dodatków mieszkaniowych.

Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Jest to świadczenie pieniężne wypłacane przez gminę dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego. Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Poza posiadaniem jednego z wyżej wymienionych tytułów, aby otrzymać dodatek mieszkaniowy, należy posiadać odpowiedni dochód. Dochód na osobę w gospodarstwie domowym w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie może być większy niż:

- 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
- 125% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym;

Średni dochód na miesiąc oblicza się dzieląc dochód gospodarstwa domowego przez 3 (liczba miesięcy) i przez liczbę osób w gospodarstwie domowym. Dochód stanowią wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodu. Kolejną przesłanką, którą należy spełnić przy ubieganiu się o świadczenie, to powierzchnia użytkowa mieszkania, która nie może przekraczać dopuszczalnej powierzchni normatywnej, tj.:

- dla 1 osoby - 35 m²
- dla 2 osób - 40 m²
- dla 3 osób - 45 m²
- dla 4 osób - 55 m²
- dla 5 osób - 65 m²

- dla 6 osób - 70 m²
- na każdą kolejną osobę - o 5 m² więcej.

Jeżeli w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna, poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, która z uwagi na swoją niepełnosprawność musi zamieszkiwać w oddzielnym pokoju, zwiększa się normatywną powierzchnię o 15 m². Konieczność zamieszkiwania w oddzielnym pokoju musi być potwierdzona w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okresy 6-miesięczne. Wysokość świadczenia stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu a kwotą, którą powinna opłacić osoba ubiegająca się o dodatek z własnych dochodów.

W 2011 roku przyjęto 937 wniosków o dodatek mieszkaniowy, tj. mniej o 84 w stosunku do roku 2010.

Liczba wydanych decyzji:

- przyznających – 916;
- odmownych – 22;
- inne – 111 (dotyczyły np. zawieszenia i odwieszenia dodatku, stwierdzenia wygaśnięcia).

W 2011 roku nie zarejestrowano ani jednego odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od decyzji wydanych w sprawie dodatków mieszkaniowych.

Wsparciem w formie dodatku mieszkaniowego zostało objętych 655 gospodarstw domowych, w tym:

- 1-osobowych – 158;
- 2-osobowych – 110;
- 3-osobowych – 131;
- 4-osobowych – 134;
- 5-osobowych – 79;
- 6 i więcej osobowych – 43.

Tabela nr 8: Dodatki mieszkaniowe przyznane użytkownikom mieszkań w poszczególnych zasobach mieszkaniowych

Rodzaj zasobów mieszkaniowych	Liczba dodatków	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w zł
Gminne	2 737	375 696,10
Spółdzielcze	828	88 003,22
Wspólnoty mieszkaniowe	1 829	200 650,60
Własność prywatna	22	3 611,38
Inne	183	21 104,70
RAZEM	5 599	689 066,00

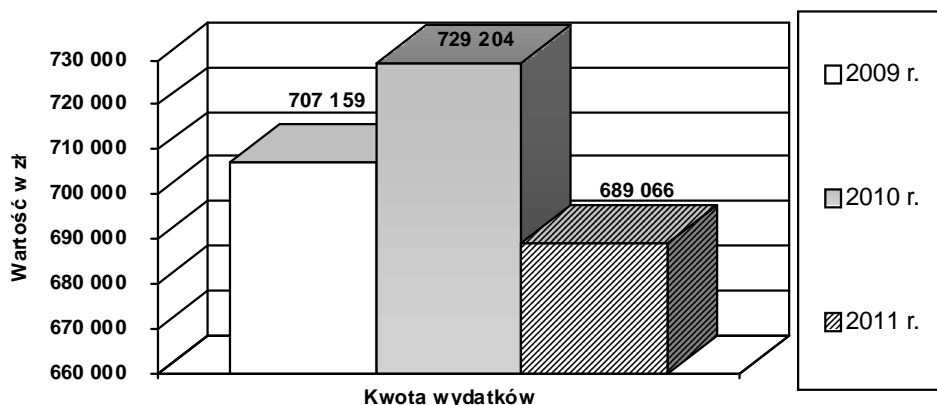
Najliczniejszą grupę korzystających z dodatku mieszkaniowego stanowili użytkownicy mieszkań pozostających w zasobie gminnym. Procentowy udział kwoty dodatków dla mieszkań komunalnych wyniósł ponad 54% w ogólnej kwocie wypłaconych dodatków. Drugim w kolejności rodzajem zasobów mieszkaniowych pod względem liczby użytkowników korzystających ze świadczeń, jak i wielkości wypłacanych środków finansowych są wspólnoty mieszkaniowe, których procentowy udział wyniósł ponad 29%.

Średnia miesięczna wysokość dodatku mieszkaniowego przyznawanego w analizowanym okresie przekraczała kwotę 100 zł w większości rozpatrywanych spraw. Szczegółowe dane dotyczące średnich wysokości wypłacanych świadczeń przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 9: Liczba przyznanych w 2011 roku dodatków według wysokości przyznanego świadczenia

Średnia miesięczna wysokość dodatku mieszkaniowego w zł	Ilość wnioskodawców, którym przyznano dodatek mieszkaniowy
do 20	14
20 zł – 40	86
40 zł – 60	123
60 zł – 80	142
80 zł – 100	214
ponad 100	784

Wykres nr 7: Zestawienie wydatków na dodatki mieszkaniowe w latach 2009-2011

W porównaniu z rokiem 2010 ogólna liczba wypłaconych dodatków zmalała o 508 świadczeń, przy równoczesnym spadku ogólnej kwoty wydatków na realizację zadania. W stosunku do roku poprzedzającego rok sprawozdawczy kwota ta była niższa o 40 138 zł.

6. Realizacja zasiłków rodzinnych i dodatków oraz świadczeń pielęgnacyjnych

Świadczenia rodzinne są przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. System świadczeń rodzinnych jest wsparciem dla rodzin gorzej usytuowanych w wychowaniu dziecka (dzieci) oraz w sytuacji, kiedy w rodzinie znajduje się osoba niepełnosprawna wymagająca opieki i pomocy.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
  - a) urodzenia dziecka;
  - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
  - c) samotnego wychowania dziecka;
  - d) wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
  - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
  - f) rozpoczęcia roku szkolnego;
  - g) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania;

2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne,
3. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie uczącej się,

jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 504 zł, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 583 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje ww. osobom do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia lub
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 68 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 91 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 98 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do świadczeń wypłacanych w ramach systemu świadczeń rodzinnych należy również świadczenie pielęgnacyjne. Od 1 stycznia 2010 roku prawo do tego świadczenia ustalane jest niezależnie od dochodów rodziny i na czas nieokreślony, a jeżeli orzeczenie o niepełnosprawności albo znacznym stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony – do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia. Świadczenie pielęgnacyjne jest wypłacane w wys. 520 zł miesięcznie. W listopadzie i grudniu 2011 roku dodatkowo wypłacano świadczenia w wysokości 100 zł miesięcznie w terminach wypłaty świadczeń pielęgnacyjnych osobom do nich uprawnionym, którzy złożyli w wyznaczonym terminie stosowny wniosek. Realizacja tej formy pomocy odbywała się w oparciu o rządowy program przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. Nr 212, poz. 1262). W ramach programu wypłacono 318 świadczeń na kwotę łączną 31 800 zł.

W celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji przyznawany jest zasiłek pielęgnacyjny. Jego wysokość wynosi 153 zł.

Świadczenia rodzinne w 2011 r. pobierały 3 395 rodzin, w których żyło 5 574 osób. Wydane zostały 2 752 decyzje, w tym odmowne - 141. Odwołanie od wydanych decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego wniosło 10 osób.

Tabela nr 10: Wydatki na świadczenia rodzinne w zestawieniu za lata 2010 i 2011 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki na świadczenia w zł		Liczba przyznanych świadczeń	
		2010 r.	2011 r.	2010 r.	2011 r.
1.	Zasiłki rodzinne	2 429 092	2 141 899	28 606	25 247
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu: urodzenia dziecka	157 000	136 000	157	136
3.	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	465 405	401 465	1 197	1 044
4.	Samotnego wychowywania dziecka	349 380	356 020	2 003	2 042
5.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	207 100	188 760	2 725	2 473
6.	Rozpoczęcia roku szkolnego	164 700	149 200	1 647	1 492
7.	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	17 450	14 020	273	230
8.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	288 000	271 600	3 600	3 395
9.	Ogółem dodatki do zasiłków rodzinnych (suma wierszy 2-8)	1 649 035	1 517 065	11 602	10 812
10.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (w.1+w.9)	4 078 127	3 658 964	40 208	36 059
11.	Zasiłki pielęgnacyjne	3 294 243	3 357 279	21 531	21 943
12.	Świadczenia pielęgnacyjne	855 106	1 233 886	1 664	2 644
13.	Ogółem świadczenia opiekuńcze (w.11+w.12)	4 149 349	4 591 165	23 195	24 587
14.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	355 000	341 000	355	341
16.	RAZEM (w.10+w.13+w.14)	8 582 476	8 591 129	63 758	60 987

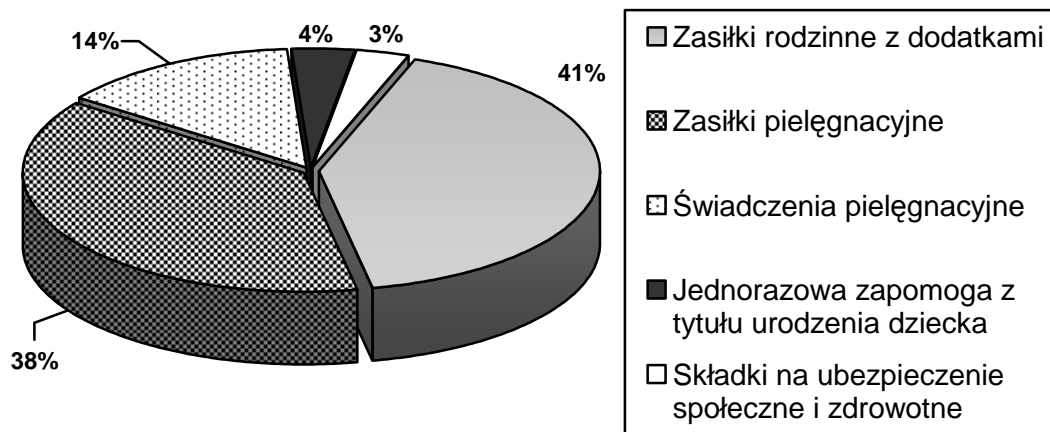
Na podstawie powyższych danych należy stwierdzić, iż w roku 2011 w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił spadek zarówno liczby wypłacanych świadczeń, jak i ogólnej kwoty wydatków na realizację zadania. Od początku wejścia w życie ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. od 2004 roku kryteria dochodowe uprawniające do otrzymywania świadczeń rodzinnych pozostają na niezmiennym poziomie, co skutkuje zmniejszaniem się liczby osób uprawnionych. Kolejnym czynnikiem odpowiadającym za zmniejszenie liczby wypłacanych świadczeń jest niż demograficzny, który spowodował spadek liczby dzieci pozostających w wieku uprawniającym do zasiłku rodzinnego. Należy jednak zauważyć, iż pomimo zauważonej ogólnej tendencji malejącej, to w ramach wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych odnotowano wzrost liczby wypłacanych świadczeń oraz środków finansowych na ten cel przeznaczonych. Odpowiadają za to takie czynniki, jak: zniesienie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pielęgnacyjnego, możliwość otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego przez osoby inne niż spokrewnione w pierwszym stopniu oraz ustalanie stopnia niepełnosprawności przez coraz większą liczbę osób.

Tabela nr 11: Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

Rodzaj składki	Wydatki w zł		Liczba świadczeń	
	2010 r.	2011 r.	2010 r.	2011 r.
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	143 644	197 533	1 090	1 494
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	40 549	60 415	883	1 297

Za osobę uprawnioną do świadczenia pielęgnacyjnego Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe do czasu uzyskania uprawnień emerytalnych. Ponadto były odprowadzane składki zdrowotne za osoby, którym ustalono uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego. W roku 2011, w porównaniu z poprzednim rokiem, nastąpił znaczny wzrost zarówno liczby składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, jak i kwoty wydatków na ten cel. Związane jest to ze zwiększoną liczbą przyznawanych świadczeń pielęgnacyjnych, od których opłacane są wymienione powyżej składki. Taka sama tendencja została zanotowana w przypadku opłacanych przez Ośrodek składek zdrowotnych od przyznawanych świadczeń rodzinnych.

Wykres 8: Struktura wydatków na świadczenia rodzinne:

7. Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Podstawę normatywną realizacji zadania stanowi ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu lub na drodze ugody zatwierdzonej przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia 18 roku życia;
- do ukończenia 25 roku życia, gdy osoba uprawniona uczy się w szkole lub w szkole wyższej;
- bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

Świadczenia są wypłacane w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500 zł.

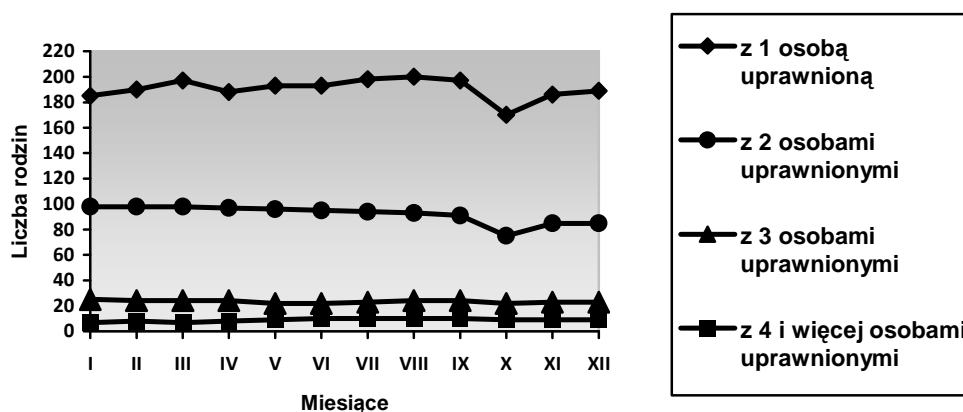
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie w 2011 roku wydał 933 decyzje, w tym odmawiających wypłaty świadczenia – 8. Jedna osoba wniosła odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Tabela nr 12: Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz liczba wypłaconych świadczeń w zestawieniu za lata 2010 - 2011

Wyszczególnienie	Kwoty w zł		Liczba wypłaconych świadczeń	
	2010 r.	2011 r.	2010 r.	2011 r.
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z tego na osobę uprawnioną w wieku:	1 749 047	1 824 215	6 203	6 263
0 – 17 lat	1 510 117	1 546 620	5 353	5 305
18 – 24 lat	232 930	271 595	838	946
25 lat i więcej	6 000	6 000	12	12
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych, z tego:	203 780	240 978		
przekazane na dochody budżetu państwa	130 900	158 639		
przekazane na dochody własne gminy wierzyciela	36 440	43 024		
przekazane na dochody własne gminy dłużnika	36 440	39 315		

Jak wynika z powyższej tabeli w roku 2011 w porównaniu do roku 2010 liczba świadczeń wzrosła o 60, a wysokość wypłaconych świadczeń osobom uprawnionym wzrosła o kwotę 75 168 zł. Również wzrosła kwota odzyskanych od dłużników wypłaconych świadczeń osobom uprawnionym o kwotę 37 197 zł.

Wykres 9: Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach 2011 roku ze względu na liczbę osób uprawnionych

Wśród rodzin uprawnionych do świadczeń alimentacyjnych dominują rodziny z 1 osobą uprawnioną, a liczba rodzin z liczbą uprawnionych równą 3, 4 i więcej osób jest znacznie mniejsza. Niewielki spadek w liczbie rodzin objętych wsparciem odnotowano w październiku, co było związane z końcem starego

i rozpoczęciem nowego okresu świadczeniowego. Część nowych wniosków była jeszcze w fazie rozpatrywania.

8. Pozostała działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

8.1. Projekt „Wsparcie na starcie – program aktywizacji podopiecznych MOPS Ostróda”

Zadanie było realizowane i finansowane w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Otrzymana na ten cel dotacja wyniosła 335 361 zł, wkład własny – 39 109 zł. Głównym celem projektu było zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej podopiecznych MOPS w Ostródzie. Cele szczegółowe obejmowały:

- wzrost umiejętności psychospołecznych;
- przywrócenie zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- poprawę funkcjonowania rodzin;
- wzrost umiejętności poruszania się po rynku pracy.

Uczestnikami Projektu było w 2011 r. 135 osób: 62 bezrobotnych (w tym 20 długotrwale bezrobotnych) i 63 osoby nieaktywne zawodowo, w tym 41 uczących się lub kształcących się. W szczególności były to osoby pochodzące z rodzin wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, posiadające problemy opiekuńczo-wychowawcze, osoby niepełnosprawne i osoby po zwolnieniu z zakładu karnego. W Projekcie udział brało 41 osób w wieku od 15 do 25 lat, zagrożonych wykluczeniem społecznym, pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo, wykazujących problemy wychowawcze, posiadające problemy z nauką i wykazujących zachowania patologiczne, które uczestniczyły w Programie Aktywności Lokalnej (PAL). Młodzież została objęta działaniami edukacyjnymi oraz doradczo-psychologicznymi. Zwiększyło to ich szanse na dobry start w dorosłe życie i zapobiegło dziedziczeniu negatywnych cech środowiska poprzez wskazanie prawidłowych postaw społecznych. PAL realizowany był we współpracy z Zespołem Szkół Zawodowych im. S. Staszica w Ostródzie. W ramach Programu Aktywności Lokalnej zaplanowano:

- aktywizację zawodową - indywidualne doradztwo zawodowe, warsztaty z ekonomii społecznej;
- aktywizację społeczną – wyjazdowe warsztaty rozwoju osobistego;
- współpracę z animatorem lokalnym;
- poradnictwo psychologiczne.

Wobec pozostałych osób biorących udział w projekcie podjęto następujące działania:

- w ramach aktywizacji zawodowej 20 beneficjentów skierowano na zajęcia w Centrum Integracji Społecznej prowadzonym przez Polski Komitet Pomocy Społecznej w Ostródzie,
- w ramach aktywizacji społecznej uczestnicy projektu wzięli udział w:
  - indywidualnym doradztwie zawodowym;
  - warsztatach poszukiwania pracy;
  - punkcie porad prawnych;
- w ramach aktywizacji edukacyjnej 10 osób wzięło udział w kursie na prawo jazdy kat. B;
- w ramach aktywizacji zdrowotnej uczestnicy projektu brali udział w:

- terapii psychologicznej readaptacyjnej.

Bardzo ważnym elementem projektu było wprowadzenie innowacyjnej formy pracy z klientem polegającej na wsparciu asystenta rodziny. Z tej formy pomocy skorzystało 20 rodzin.

Wszystkie osoby uczestniczące w szkoleniach i warsztatach otrzymały również pomoc finansową w formie zasiłków celowych, co stanowiło wkład własny gminy w realizację programu.

Rezultaty twarde projektu:

1. Liczba klientów pomocy społecznej, którzy:
  - zakończyli udział w projekcie – 125 osób
  - wypracowali Indywidualny Plan Działania – 105 osób
2. Liczba klientów pomocy społecznej, którzy zostali objęci kontraktami socjalnymi – 85 osób
3. Liczba klientów pomocy społecznej, którzy:
  - zakończyli udział w Centrum Integracji Społecznej – 20 osób
  - zakończyli udział w warsztatach grupowych – 64 osoby
  - zakończyli udział w terapii readaptacyjnej – 5 osób
  - zakończyli udział w kursie na prawo jazdy – 10 osób
  - otrzymali poradę prawną – 64 osoby
4. Liczba klientów, którzy zakończyli udział w Programie Aktywności Lokalnej – 41 osób, w tym:
  - otrzymali poradę – doradca zawodowy – 41 osób
  - otrzymali poradę psychologa – 41 osób
  - zakończyli warsztaty z ekonomii społecznej – 41 osób
  - zakończyli warsztaty z rozwoju osobistego – 41 osób.

Rezultaty miękkie osiągnięte w projekcie – 80%

- wzrost umiejętności psychospołecznych;
- przywrócenie zdolności funkcjonowania w społeczeństwie osób po zakładach karnych;
- wzrost umiejętności poruszania się po rynku pracy.

Objęcie uczestników tak kompleksowym wsparciem (kursy, doradztwo, psychologiczne, działania integracyjne, prozdrowotne) spowodowało zwiększenie potencjału, aktywności i kreatywności, zwiększenie szans tych osób na rynku pracy, pomoże w eliminacji problemów, a tym samym przez znalezienie pracy zapobiegnie wykluczeniu społecznemu.

8.2. Projekt „Miejsko-Gminny Klub Integracji Społecznej w Ostródzie”

Zadanie jest realizowane i finansowane w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Zadanie w całości zostało sfinansowane z otrzymanej dotacji w wysokości 154 424,60 zł. Realizacja projektu rozpoczęła się 1 marca 2011 roku, a jego koniec zaplanowano na 28 lutego 2013 roku. Zadanie realizowane w partnerstwie z Gminą Ostróda ma na celu zaktywizowanie społeczno – zawodowe podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie poprzez utworzenie Klubu Integracji Społecznej.

Cele szczegółowe obejmują:

- zwiększenie kompetencji kluczowych, społecznych i zawodowych oraz edukacyjnych;
- wzrost dostępu do usług specjalistycznych – porad prawnych i konsultacjach z psychologiem;
- wzrost samooceny, wiary we własne siły, wzmocnienie psychologiczne.

Uczestnikami projektu w 2011 roku było 36 osób. W szczególności były to osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo. W projekcie zaproponowano:

- Warsztaty aktywizacji społecznej:
  - trening motywacyjny;
  - warsztaty kompetencji społecznych;
  - udział w grupach wsparcia;
  - poradnictwo psychologiczne;
  - poradnictwo prawne;
  - warsztaty rozwoju osobistego;
- Warsztaty aktywizacji zawodowej:
  - indywidualne doradztwo zawodowe;
  - warsztaty aktywnego poszukiwania pracy;
  - warsztaty „ABC Przedsiębiorczości”;
  - warsztaty z ekonomii społecznej;
- Warsztaty aktywizacji edukacyjnej – kurs komputerowy.

Wszystkie osoby uczestniczące w projekcie wzięły udział we wszystkich wymienionych formach wsparcia.

Rezultaty twarde projektu:

1. Liczba klientów pomocy społecznej, którzy:

- zakończyli udział w projekcie – 36 osób
- wypracowali Indywidualny Plan Działania – 36 osób
- zakończyli udział w warsztatach ekonomii społecznej – 36 osób
- zakończyli udział w warsztatach aktywnego poszukiwania pracy – 36 osób
- zakończyli udział w treningu motywacyjnym – 72 osoby
- zakończyli udział w warsztatach kompetencji społecznych – 36 osób
- zakończyli udział w warsztatach „ABC Przedsiębiorczości” – 36 osób
- zakończyli udział w grupach wsparcia – 36 osób
- zakończyli udział w warsztatach komputerowych – 36 osób
- otrzymali poradę prawną lub psychologiczną – 36 osób.

Rezultaty miękkie osiągnięte w projekcie – 90%

- wzrost aktywności społecznej, zawodowej, nabycie nowych umiejętności i wiedzy,
- nabycie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów życiowych,
- wzrost samooceny, wiary we własne możliwości.

Objęcie uczestników tak kompleksowym wsparciem (kursy, doradztwo, psychologiczne, działania integracyjne) spowodowało zwiększenie potencjału, aktywności i kreatywności, zwiększenie szans tych osób na rynku pracy, pomoże w eliminacji problemów a tym samym przez znalezienie pracy zapobiegnie wykluczeniu społecznemu.

8.3. Projekt Świetlica Środowiskowa „Młodzieżowa alternatywa”

Zadanie jest realizowane i finansowane w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Zadanie w całości zostało sfinansowane z otrzymanej dotacji w wysokości 85 653,91 zł. Projekt był realizowany w okresie od 1 stycznia 2011 roku do 29 lutego

2012 roku. Głównym celem projektu było zaktywizowanie społecznie 30 osób w wieku 14-15 lat pochodzących ze środowisk korzystających z pomocy społecznej, będących mieszkańcami miasta Ostródy.

Cele szczegółowe obejmują:

- wzrost integracji, motywacji i samooceny;
- wzrost umiejętności psychospołecznych;
- złagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinach.

Uczestnikami projektu było 30 osób z rodzin niewydolnych opiekuńczo, korzystających ze pomocy Ośrodka.

Działania zaproponowane w projekcie obejmowały:

- zajęcia z animatorem;
- warsztaty terapeutyczne dla rodziców;
- spotkania integracyjne;
- doradztwo zawodowe;
- warsztaty terapeutyczne;
- warsztaty artystyczne: fotograficzne, plastyczne i muzyczno-wokalne;
- zajęcia sportowe;
- zajęcia z brokerem edukacyjnym.

Każda z osób uczestniczących w projekcie wzięła udział we wszystkich wymienionych formach wsparcia.

Rezultaty twarde projektu:

1. Liczba osób, które:

- zakończyły udział w projekcie – 30 osób;
- zakończyły udział w zajęciach z animatorem;
- zakończyły udział w warsztatach dla rodziców;
- zakończyły udział w warsztatach terapeutycznych – 30 osób;
- zakończyły udział w doradztwie zawodowym – 30 osób;
- zakończyły udział w spotkaniach integracyjnych – 30 osób;
- zakończyły udział w warsztatach artystycznych – 30 osób;
- zakończyły udział w zajęciach sportowych – 30 osób;
- zakończyły udział w zajęciach z brokerem edukacyjnym – 30 osób.

Rezultaty miękkie osiągnięte w projekcie – 90%

- wzrost integracji, motywacji i samooceny;
- wzrost umiejętności psychospołecznych;
- złagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinach.

8.4. Projekt „W dzień i w nocy bez przemocy”

Projekt „W dzień i w nocy bez przemocy” był realizowany w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”, współfinansowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Wydatki na realizację zadania wyniosły 113 120 zł, w tym otrzymana dotacja w wysokości 88 520 zł.

Organizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie;
- Pełnomocnik Burmistrza Miasta Ostróda ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Partnerzy:

- Uniwersytet III Wieku przy CKU Stowarzyszenie na Rzecz Kształcenia Ustawicznego;
- Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Społecznej;
- Związek Harcerstwa Polskiego, Hufiec Ostróda im. Bojowników o Polskość Warmii i Mazur;
- Komenda Powiatowa Policji w Ostródzie;
- Areszt Śledczy w Ostródzie;
- Ośrodek Katechetyczno – Misyjny Ostróda Camp;
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi.

W ramach Projektu podjęto następujące działania:

1. Kampania społeczna

W ramach projektu przeprowadzono szeroką kampania społeczną pod nazwą główną projektu – „W dzień i w nocy bez przemocy”. Na łamach lokalnej prasy, radia i telewizji oraz stron internetowych opublikowano i wyemitowano artykuły na temat przemocy domowej, z naciskiem szczególnym uwzględnieniem stosowania przemocy wobec dzieci i osób starszych. Wydane zostały ulotki informacyjne oraz materiały promocyjne zawierające informacje na temat założeń programu oraz możliwości uzyskania pomocy. Wykonane zostały baloniki i maskotki promocyjne rozdawane na ulicach miasta i podczas imprez dla dzieci, oraz w trakcie działań interwencyjnych Komendy Powiatowej Policji w przypadkach interwencyjnych oraz profilaktycznych związanych z przemocą w rodzinie.

Podczas inauguracji Roku Akademickiego 2011/2012 na Uniwersytecie III wieku, prowadzono kampanię społeczną na temat przemocy wobec osób starszych. Członkowie Uniwersytetu przygotowali przedstawienie teatralne nawiązujące do zjawiska przemocy w stosunku do osób starszych. Problematyka przemocy przedstawiana była podczas zajęć akademickich w formie prezentacji oraz wykładów.

2. Obóz letni dla 20 dzieci

W Stacji Harcerskiej „Leśna Polana” Hufca Sławno Związku Harcerstwa Polskiego w Jarosławcu nad Morzem Bałtyckim zorganizowany został obóz letni dla 20 dzieci, wytypowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie i Miejski Zespół Interdyscyplinarny dla dzieci pochodzących z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie. W programie obozu znajdowały się działania pedagogiczno - wychowawcze na rzecz promowania pozytywnych metod wychowawczych bez użycia przemocy, zajęcia profilaktyczne na temat zjawiska przemocy wobec młodszych i słabszych, działania edukacyjne w zakresie kształtowania właściwych postaw z zakresu radzenia sobie z trudnymi emocjami oraz umacnianie więzi emocjonalnej w rodzinie.

3. Cykl festynów

W lipcu 2011 roku zorganizowano cykl festynów „Podaruj czas rodzinie” pod hasłem „Kiedy śmieje się dziecko śmieje się cały świat”. Uczestnikami festynu były całe rodziny – ok. 200 osób dziennie. Ogółem odbyło się siedem imprez. Zadaniem festynu było promowanie aktywnych rodzinnych form spędzania czasu z dala od przemocy. Do organizacji zabaw dla rodzin zatrudniono grupę artystyczną prowadzącą gry, konkursy i zabawy. W trakcie festynu, w ramach Punktu Konsultacyjnego, dyżurowali specjaliści: psycholog, terapeuta oraz pracownicy socjalni. Festyny przeprowadzono w Ośrodku Katechetyczno – Misyjnym „Ostróda Camp”, w części z udziałem 100 osobowej grupy wolontariuszy z Irlandii, Anglii, USA, Belgii i Holandii biorących udział w kampanii Realna Akcja.

W miesiącu grudniu 2011 roku podczas integracyjnej imprezy choinkowej dla dzieci z rodzin romskich oraz dzieci z rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie, rozdawano materiały promocyjne związane z projektem (zabawki promocyjne) oraz prezenty dla dzieci.

4. Przeprowadzenie badań środowisk dotkniętych przemocą

Przeprowadzono badania środowisk, w których występuje przemoc, których głównym założeniem było efektywniejsze prowadzenie działań skierowanych na eliminację tego zjawiska. Przedmiotem badań było zjawisko przemocy wobec dziecka oraz formy, w których ono najczęściej występuje. Badania miały na celu uzyskanie informacji o skali zjawiska krzywdzenia dzieci i stosunku nieletnich do kar stosowanych przez rodziców. Za główny problem badawczy przyjęto następujące pytanie: Czy dzieci doświadczają przemocy w rodzinach? Do badań, drogą losową wybrano Zespół Szkół Zawodowych im. Sandora Petöfi w Ostródzie, postępowaniem badawczym objęto 10 klas pierwszych i drugich wylosowanej szkoły. Udział w badaniu był całkowicie dobrowolny. Badania miały miejsce podczas zajęć lekcyjnych i były przeprowadzone w obecności nauczyciela prowadzącego. Łącznie przebadano 241 uczniów. Po wstępnej weryfikacji do badań zakwalifikowano 107 ankiet. Były to kwestionariusze uzupełnione przez młodzież z terenu miasta Ostródy. Spośród 107 ankiet pełną wartość diagnostyczną wykazały 103 ankiety. Badaniami objęto również 10 wychowawców z badanych klas. Badania przeprowadzono metodą sondażu diagnostycznego, przy użyciu techniki badawczej - anonimowej ankiety audytoryjnej. W praktycznej realizacji tejże metody, jako narzędzie badawcze do gromadzenia danych wykorzystano kwestionariusz ankiety: „Dzieci i młodzież w sytuacjach trudnych”, zbudowany z dwóch komplementarnych części. Na podstawie badań zespół badawczy opracował ponad 60-stronicowy raport pod nazwą „Dzieci i młodzież w sytuacjach trudnych. Ostróda 2011”.

5. Warsztaty, konsultacje i zajęcia

W ramach projektu prowadzone były w sposób ciągły:

- a) działania specjalistyczne – kompleksowo dla ofiar, dla sprawców, szkolenia dla pracowników oraz profilaktyka;
- b) dyżury interwencyjno-konsultacyjne dla osób doznających przemocy w rodzinie;
- c) warsztaty umiejętności rodzicielskich:
  - warsztaty umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez stosowania przemocy i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, które pojawiają się w procesie wychowywania dzieci;
  - warsztaty podnoszące kompetencje rodzicielskie;
- d) indywidualne konsultacje specjalistów dla osób doświadczających przemocy prowadzonych przez specjalistów:
  - konsultanta pierwszego kontaktu ds. przemocy w rodzinie;
  - psychologa;
  - pedagoga - socjoterapeutę.
- e) zajęcia w szkołach o charakterze profilaktycznym dla młodzieży gimnazjalnej poprowadzone przez specjalistów prowadzących Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie);
- f) działania korekcyjno- edukacyjne dla sprawców przemocy domowej w warunkach izolacji więziennej, z wykorzystaniem Treningu Zastępowania Agresji, z zastosowaniem elementów radzenia sobie ze złością, niwelowaniem agresji, korektą zachowań asocjalnych;

- g) organizowane były programy interwencyjno – korekcyjne dla sprawców przemocy – w ramach programu „Partner”;
- h) zajęcia dla osób starszych i niepełnosprawnych, w formie pogadarek i prelekcji, z wykorzystaniem elementów programu „Starszy Pan, Starsza Pani”. Uczestnikami byli członkowie Uniwersytetu III Wieku oraz podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi.

6. Konferencja „Oblicza przemocy”

Podsumowaniem realizacji projektu była Konferencja „Oblicza Przemocy”, nad którą honorowy patronat objęła prof. Irena Lipowicz, Rzecznik Praw Obywatelskich. W konferencji wzięło udział ponad 100 osób: członkowie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni Miejskiego oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie, kuratorzy sądowi, dyrektorzy i pedagodzy ze wszystkich ostródzkich szkół, przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji, Związku Harcerstwa Polskiego i Ochotniczego Hufca Pracy, placówek pedagogiczno - wychowawczych, władze Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego oraz Aresztu Śledczego, radni i władze samorządowe powiatu, miasta i gminy oraz Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Wśród zaproszonych gości była Izabella KołECKA, doradca Rzecznika Praw Dziecka, a listy gratulacyjne do uczestników przesłali także Minister Pracy i Polityki Społecznej, Minister Sprawiedliwości oraz Prezes Fundacji „Porozumienie Bez Barrier” Jolanta Kwaśniewska. Prezentacji podczas konferencji dokonali K. Wosiek dyrektor MOPS w Ostródzie wraz z pastorem Zb. Chojnackim z Ośrodka Katechetyczno – Misyjnego „Ostróda Camp”, podinsp. J. Burakiewicz z Komendy Powiatowej Policji, T. Lipińska i A. Just z Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego. Wykłady wygłosili A. Wiechcińska i M. Moderski ze Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” w Warszawie. Podczas konferencji uczestnicy mogli zapoznać się także z wydawnictwami dotyczącymi przemocy w rodzinie, przygotowanymi przez ostródzką filię Warmińsko – Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Elblągu im. Karola Wojtyły. Konferencja zakończyła się podpisaniem Deklaracji „Stop Przemocy. Ostróda 2011” przez wszystkich jej uczestników.

8.5. Miejski Zespół Interdyscyplinarny

Zadanie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego nakłada na gminy ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Rada Miejska w Ostródzie podjęła w dniu 24 września 2010 roku uchwałę Nr LVIII/324/2010 w sprawie: trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Ostródzie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Miejski Zespół Interdyscyplinarny na terenie Gminy Miejskiej Ostróda został powołany Zarządzeniem Nr 4/2010 Burmistrza Miasta Ostróda z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie powołania Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W jego skład weszli przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, Sądu Rejonowego w Ostródzie, Prokuratury Rejonowej w Ostródzie, Straży Miejskiej oraz innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pierwsze posiedzenie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się 17 stycznia 2011 roku.

W roku 2011 roku do Miejskiego Zespołu interdyscyplinarnego w Ostródzie wpłynęło 21 wniosków, z czego 7 zakończono na podstawie:

- 1 wniosek wycofany na prośbę poszkodowanej;

- 1 wniosek – ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy;
- 1 wniosek – sprawca osadzony w Zakładzie Karnym;
- 2 wnioski – wobec sprawców zastosowano tymczasowe aresztowanie;
- 1 sprawa – wydanie przez sąd wyroku skazującego sprawcę przemocy wraz z nakazem eksmisji i wymeldowanie z lokalu wspólnie zamieszkiwanego z ofiarą;
- 1 wniosek – zmiana miejsca pobytu sprawcy, wskutek czego nastąpiło ustanie przemocy w rodzinie;
- 9 wniosków w toku – posiedzenia grup roboczych w roku 2012;
- 1 monitoring – podejrzany skierowany na leczenie odwykowe od alkoholu;
- 4 wnioski – brak podjętych działań służbowych przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny.

W sprawie złożonych wniosków odbyło się 10 posiedzeń grup roboczych.

W minionym 2011 roku Miejski Zespół Interdyscyplinarny podejmował następujące działania:

- powoływanie posiedzeń całego składu Zespołu (17 stycznia i 26 sierpnia 2011 roku);
- powoływanie grup roboczych do konkretnych przypadków, w których występowała przemoc w rodzinie;
- działania podejmowane w ramach funkcjonowania grup roboczych wobec ofiar i wskazanych sprawców:
  - kierowanie na konsultacje poszkodowanych do Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, działającego przy Biurze Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostródzie;
  - pomoc w sporządzaniu pism procesowych do sądów i innych instytucji (wgląd w sytuację rodzinną, alimenty, pozwy o zniesienie ustawowej wspólności majątkowej, wniosek o zabezpieczenie dobra dziecka na czas trwania procesu i inne);
  - prowadzenie szeroko pojętej psychoedukacji dot. choroby alkoholowej, współzależnienia, przemocy w rodzinie itp.;
  - rozmowy interwencyjno – motywujące;
  - realizacja procedury „Niebieska Karta”
    - zapraszanie poszkodowanych, celem weryfikacji informacji, realizacja procedury „Niebieska Karta – C”;
    - wzywanie sprawców przemocy, celem weryfikacji danych. Realizacja procedury „Niebieska Karta – D”;
  - kierowanie do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego;
  - podejmowanie wizyt w środowisku wspólnie z pracownikiem socjalnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie;
  - rozmowy motywująco – ostrzegawcze z domniemanym sprawcą przemocy;
  - kontakt z poszkodowanymi opuszczającymi Punkt Interwencji Kryzysowej;
  - składanie dokumentacji do Prokuratury Rejonowej w Ostródzie celem wszczęcia dochodzenia, zatrzymania wskazanego sprawcy przemocy;
  - kierowanie uczestników postępowania /ofiary, sprawców/ do placówek terapeutycznych celem wzięcia udziału w zajęciach terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu lub współzależnionych;

- 5 członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wzięło udział w szkoleniu: „Tworzenie i funkcjonowanie zespołów Interdyscyplinarnych na rzecz aktywnej integracji” w Mrągowie;
- udział 5 delegatów Zespołu w Ogólnopolskiej Konferencji „Pomoc Dzieciom – Ofiarom Przestępstw” w dniach 24 – 25 październik 2011 roku w Warszawie;
- przeprowadzono 2 szkolenia:
  - w pierwszym szkoleniu wzięli udział pracownicy socjalni zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostródzie. Temat szkolenia dotyczył zapoznania pracowników socjalnych ze zmianami w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i innych aktów prawnych (funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych i grup roboczych);
  - szkolenie dla członków Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie procedury „Niebieska Karta”.

Wnioski o wszczęcie postępowania przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny były kierowane przez następujące podmioty:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Gminną Komisję ds. RPA;
- Komendę Powiatową Policji w Ostródzie na podstawie procedury Niebieska Karta;
- Szkoły Podstawowe (kwestionariusz zgłoszeniowy);
- Poradnia Leczenia Uzależnień i Współzależnień w Ostródzie;
- Punkt Interwencji Kryzysowej w Szymonowie.

8.6. Działania na rzecz społeczności romskiej

W roku 2011 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie uzyskał dotację w wys. 30 000 zł na realizację projektu „Dziecko romskie w Integracyjnej Świetlicy Środowiskowej”. Środki zostały przyznane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach „Programu na Rzecz Społeczności Romskiej w Polsce na rok 2011”. Partnerami projektu byli: Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Społecznej, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Gustawa Gizewiusza i Szkoła Podstawowa nr 4 w Ostródzie, wolontariusze z Zespołu Szkół Zawodowych im. Sandora Petöfi, liderzy społeczności romskiej.

Działania podejmowane w ramach projektu w 2011 roku były częściowo kontynuacją zadań realizowanych w latach poprzednich, bowiem placówka funkcjonuje już ósmy rok. W dużym stopniu zostały one wzbogacone o nowe, innowacyjne formy, np. zespół taneczny, zespół wokalny – instrumentalno - teatralny. Głównym celem, do którego dążono realizując zadanie było przede wszystkim zapewnienie dzieciom opieki oraz wsparcia ich wszechstronnego rozwoju w przyjaznym otoczeniu. Osiągnięciu założonych celów służyło organizowanie różnorodnych zajęć, spotkań i wyjazdów, poprzez które rozbudzano aktywność i inicjatywę oraz integrowano grupę. Opracowany przez prowadzących świetlicę plan pracy opiekuńczo-wychowawczej na rok 2011 zakładał następujące grupy tematyczne:

- zajęcia terapeutyczne;
- zajęcia o charakterze plenerowo-edukacyjnym;
- zajęcia arteterapeutyczne;
- zajęcia sportowe;
- zajęcia kulturalno-oświatowe.

W 2011 roku w zajęciach placówki uczestniczyło 30 dzieci, w tym 16 narodowości romskiej, 13 chłopców i 17 dziewczynek, w wieku od 6 do 14 lat. Zajęcia w Świetlicy odbywały się trzy razy w tygodniu

w godzinach od 14³⁰ do 17³⁰, a prowadzone były przez pedagogów – instruktorów zajęć muzycznych i tanecznych, przy współpracy ze strony pracowników socjalnych tut. Ośrodka oraz wolontariuszy z Młodzieżowego Wolontariatu przy Zespole Szkół Zawodowych im. Sandora Petöfi w Ostródzie.

Rokrocznie, oprócz systematycznych zajęć, organizowane są dla dzieci zabawy choinkowe. Ostatnia taka impreza odbyła się 16 grudnia 2011 roku. Ważnym wydarzeniem w życiu Świetlicy był organizowany przez Telewizję Polską casting do filmu biograficznego o romskiej poetce Papuszy. Casting odbył się w pomieszczeniu Świetlicy w dniu 18 listopada 2011 roku i brali w nim udział wszyscy chętni Romowie z Ostródy. Czoro dzieci było już na próbnym zdjęciach do filmu.

Podjęmowane w ramach Świetlicy działania mają charakter długofalowy. W bieżącym roku działania są kontynuowane, również dzięki dofinansowaniu realizacji zadania przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Dla tych dzieci często jest to jedyna zorganizowana forma spędzania wolnego czasu. Za tym, że warto kontynuować działania przemawiają uzyskane dotychczas rezultaty, wśród których można wymienić:

- realizowanie obowiązku szkolnego przez dzieci uczestniczące w zajęciach Świetlicy;
- podejmowanie nauki na poziomie ponadpodstawowym;
- wzrost świadomości wychowawczej wśród rodziców.

8.7. Prace społecznie użyteczne

Program Prac Społecznie Użytecznych był skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Od 2 sierpnia 2011 roku weszło w życie Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 roku (zastąpiło Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005 r. w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych), uczestnictwem w tych pracach obejmuje także osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, w indywidualnym programie usamodzielniania, lokalnym programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli osoby te podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy. Głównym celem programu jest aktywizacja społeczno - zawodowa w/w osób, korzystających jednocześnie z pomocy społecznej.

W 2011 r. 100 mieszkańców Ostródy (o 2 osoby mniej niż w roku poprzednim) – długotrwale bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej, skorzystało z możliwości czasowego zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych, w tym 40 osób uczestniczyło w programie przez pełne 10 miesięcy. Zatrudnione w ten sposób osoby wykonywały proste prace w miejscu swego zamieszkania oraz w jednostkach gminnych. Prace te obejmowały m.in. utrzymanie zieleni, oczyszczanie nabrzeży jezior, sprzątanie chodników i poboczy dróg, likwidowanie dzikich wysypisk, malowanie, odśnieżanie, wykonywanie drobnych prac remontowych i konserwatorskich, pomoc kuchenna, szatniarska oraz sprzątaczkki. Bezrobotni zobowiązani byli do przepracowania 10 godzin w tygodniu, a za każdą godzinę otrzymywali 7,30 zł. Na realizację programu w 2011 roku ze środków własnych wydatkowano kwotę 77.511,72 zł.

Prace Społecznie Użyteczne spotykają się z pozytywnym odbiorem nie tylko ze strony samych bezrobotnych, ale również instytucji i organizacji pozarządowych uczestniczących w przedsięwzięciu. Wymiernym efektem realizacji programu było podjęcie zatrudnienia przez 9 osób, a dodatkowo 6 osób zostało skierowanych do uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej w Ostródzie. Ponadto 1 osoba została skierowana na staż, 1 - zrezygnowała z prac społecznie użytecznych na rzecz uczestnictwa w kursie zawodowym oraz 1 – znalazła zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych. 13 osób porzuciło wykonywanie

prac społecznie użytecznych nie podając żadnej przyczyny, jedna trafiła do zakładu karnego, 8 zrezygnowało z powodu złego stanu zdrowia, a jedna kobieta z powodu konieczności sprawowania opieki nad chorym dzieckiem. Jeden mężczyzna zrezygnował z uczestnictwa w tych pracach z powodu przyznania mu świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad chorą matką.

8.8. Zbiórki Żywności

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od kilku lat jest na terenie naszego miasta koordynatorem zbiórek żywności, organizowanych we współpracy z Bankiem Żywności w Olsztynie. Celem takich akcji jest zebranie jak największej ilości artykułów spożywczych, pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz uwrażliwienie społeczeństwa na problem ubóstwa, niedożywienia i marnowania żywności. W roku 2011, podobnie jak w latach poprzednich, odbyły się:

- Wielkanocna Zbiórka Żywności – w dniach 8–10 kwietnia;
- Zbiórka Żywności „Podziel się posiłkiem” – w dniach 23–24 września;
- Świąteczna Zbiórka Żywności – w dniach 2–4 grudnia.

Podczas ww. akcji zebrano łącznie 3 026,34 kg żywności (ponad 200 kg więcej niż w roku 2010). Pozyskane w ten sposób artykuły spożywcze trafiły do osób w trudnej sytuacji bytowej. Paczki żywnościowe otrzymało łącznie 332 rodziny (87 więcej niż w roku 2010), tj. 856 osób, w tym 551 dzieci. Przy organizacji zbiórek pomocy udzielała młodzież z Liceum Ogólnokształcącego nr 1 im. Jana Bażyńskiego i Gimnazjum nr 1 im. Polskich Noblistów Ostródzie. Łącznie w akcjach udział wzięło ponad 260 wolontariuszy. Wszystkie trzy akcje zostały przeprowadzone przy współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Młodzieży „Sapere Auso”.

8.9. Pomoc dla kombatantów i osób represjonowanych

Kombatanci i inne osoby uprawnione na mocy ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego mogą ubiegać się o wsparcie pieniężne ze środków Kierownika Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. Jednym z wymogów formalnych wniosku było załączenie stanowiska Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy. Stanowisko powinno zawierać informacje o sytuacji rodzinnej, materialnej, pomocy udzielanej wnioskodawcy przez Ośrodek oraz opinię co do zasadności przyznania pomocy pieniężnej. Zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego zajęcie stanowiska następuje w drodze postanowienia. W 2011 roku, po uprzednim sporządzeniu karty informacyjnej przez pracownika socjalnego, wydano 22 postanowienia. We wszystkich 22 przypadkach otrzymaliśmy od Kierownika Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych informację zwrotną potwierdzającą przyznanie wnioskodawcom doraźnej pomocy pieniężnej. Liczba wydanych w roku 2011 postanowień była w stosunku do roku 2010 niższa o 22. Spadek ten wynika ze zmiany przepisów prawnych, w wyniku której zniesiony został wymóg przedkładania stanowiska kierownika ośrodka pomocy społecznej. Wynika to z art. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. Nr 187, poz. 1109). Nowe przepisy weszły w życie z dniem 23 września 2011 r.

8.10. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. mają prawo, oprócz ubezpieczonych, inne osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o ile spełniają kryterium dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W tym przypadku potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Burmistrz Miasta Ostróda zgodnie z Zarządzeniem Nr 179/2008 z dnia 7 stycznia 2008 r. upoważnił Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie do wydawania decyzji dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. W 2011 roku wydanych zostało 40 decyzji, tj. o 10 decyzji mniej niż w roku 2010. Na realizację zadania Ośrodek otrzymał dotację celową w wys. 1 297 zł, czyli mniej w stosunku do roku 2010 o 192 zł.

8.11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami i podmiotami

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie w toku codziennych działań podejmują współpracę z następującymi organizacjami pozarządowymi, instytucjami i podmiotami:

1. Powiatowy Urząd Pracy

Ośrodek współpracuje w zakresie realizacji programów mających na celu aktywizację bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej. W 2011 r. był to program prac społecznie użytecznych, Centrum Integracji Społecznej, projekt „Miejsko-Gminny Klub Integracji Społecznej” oraz projekt „Wsparcie na starcie – program aktywizacji podopiecznych MOPS Ostróda”. Ponadto systematycznie prowadzona jest współpraca polegająca na wymianie opinii, informacji, doświadczeń między pracownikami Ośrodka a pracownikami Urzędu celem wypracowania wspólnych działań na rzecz aktywizowania bezrobotnych podopiecznych.

2. Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

Pracownicy Ośrodka współpracowali z pracownikami Biura Pełnomocnika w ramach działań podejmowanych przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny, przy realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2011 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie w partnerstwie z Pełnomocnikiem Burmistrza Miasta Ostróda ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizował projekt pn. „W dzień i w nocy bez przemocy”. Pracownicy socjalni systematycznie monitorują środowiska dotknięte problemem uzależnienia oraz doświadczające przemocy, udzielają im wsparcia finansowego, porad, pomagają w sporządzaniu pism procesowych. Osoby wymagające specjalistycznego wsparcia są kierowane do innych instytucji i organizacji pomocowych, w tym m.in. do Biura Pełnomocnika.

3. Bank Żywności w Olsztynie

Ośrodek koordynuje na terenie miasta Ostródy organizowane przez Bank Żywności w Olsztynie zbiórki żywności. W 2011 r. odbyły się trzy tego rodzaju akcje: Wielkanocna, Świąteczna oraz „Podziel się

posiłkiem". Artykuły żywnościowe pozyskane w wyniku tych akcji są dystrybuowane wśród osób i rodzin ubogich – podopiecznych tut. Ośrodka.

4. Polski Komitet Pomocy Społecznej

Wspólne działania są podejmowane na rzecz osób bezdomnych, bezrobotnych, starszych, niepełnosprawnych i ubogich. Współpraca między Ośrodkiem i PKPS obejmuje:

- realizację usług opiekuńczych u podopiecznych Ośrodka – do realizacji tego zadania publicznego PKPS został wyłoniony w drodze konkursu ofert;
- działania podejmowane wobec uczestników zajęć Centrum Integracji Społecznej;
- udzielanie wsparcia finansowego osobom przebywającym w Schronisku dla Osób Bezdomnych;
- dystrybucję pomocy żywnościowej w ramach Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej PEAD;
- korzystania ze wsparcia Stacji Socjalnej „Johanniter”.

5. Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Społecznej

W 2011 roku współpraca obejmowała działania skierowane do społeczności romskiej, organizację imprez w ramach VII Miejskich Dni Rodziny pod hasłem „Rodzina najważniejsza! Postaw na rodzinę” oraz zabawy choinkowej dla dzieci.

Miejskie Dni Rodziny zostały przeprowadzone w terminie od maja do lipca 2011 roku. Tutejszy Ośrodek był współorganizatorem Festynu „Imieniny ulic Konstytucji i 3-go Maja” i konferencji podsumowującej realizację Dni Rodziny. Zaplanowane w ramach projektu działania miały na celu promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu, promowanie zdrowego stylu życia oraz zwiększenie integracji społecznej.

Zabawa choinkowa zorganizowana została w dniu 16 grudnia 2011 r. na sali reprezentacyjnej ostródzkiego zamku. Udział w niej wzięło ponad 170 dzieci, na które czekały liczne niespodzianki, z których najważniejszą stanowiły paczki świąteczne wręczone przez Mikołaja. Całą imprezę poprowadziła grupa klaunów.

6. Wolontariusze

Młodzież z Liceum Ogólnokształcące nr 1 im. Jana Bażyńskiego w Ostródzie oraz Gimnazjum nr 1 w Ostródzie aktywnie uczestniczyła przy organizacji i przeprowadzeniu zbiórek żywności. Uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych im. Sandora Petöfi w Ostródzie włączyli się w zajęcia Integracyjnej Świetlicy Środowiskowej funkcjonującej przy tut. Ośrodku. W 2010 roku działania Ośrodka wsparło łącznie około 300 wolontariuszy.

9. Lokalne media

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2011 roku prowadził współpracę z Gazetą Ostródzką, Radiem Mazury i Telewizją Ostróda w celu upowszechnienia i udostępnienia informacji o możliwości korzystania z dostępnych form pomocy. Na podstawie przekazanych materiałów, w lokalnej telewizji i prasie ukazywały się komunikaty, informacje oraz artykuły dotyczące pomocy społecznej, w tym również bieżące informacje odnośnie pojawiających się inicjatyw skutkujących dla określonych grup odbiorców powstawaniem uprawnień do korzystania z pomocy społecznej. Informacje o charakterze urzędowym zamieszczane były także w biuletynie informacji publicznej Urzędu Miejskiego w Ostródzie oraz na stronie internetowej Ośrodka - www.mops.ostroda.pl.

Ponadto pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej prowadzonej z osobą/rodziną współpracowali:

- **w zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych z:**
  - Punktem Konsultacyjno-Informacyjnym dla Ofiar Przemocy;

- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną;
  - kuratorami;
  - Policją;
  - strażą miejską;
  - prokuraturą;
  - wydziałem rodzinnym i nieletnich sądu rejonowego;
  - placówkami opiekuńczymi;
  - szkołami;
- **w zakresie rozwiązywania spraw mieszkaniowych z:**
- spółdzielnią mieszkaniową;
  - Miejską Administracją Budynków Komunalnych;
  - wspólnotami nieruchomości i zarządcami nieruchomości;
- **w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień z:**
- Miejską Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
  - placówkami opieki zdrowotnej i leczenia uzależnień;
- **w zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym z:**
- lekarzami rodzinnymi;
  - pielęgniarkami środowiskowymi;
  - placówkami opieki zdrowotnej;
  - Warmińsko-Mazurskim Stowarzyszeniem Ludzi Niepełnosprawnych „Alfa”;
  - Ośrodkiem Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym w Ostródzie;
  - Zakładem Ubezpieczeń Społecznych;
  - Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.